

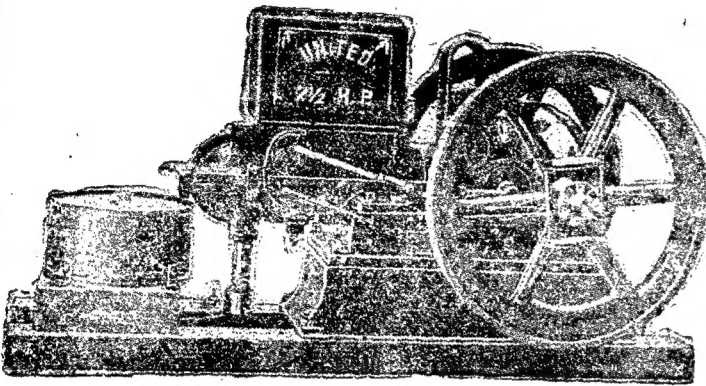
అంబులము

30478

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 3. } చెన్న పట్టణము 1916 నం: జూలై నెల 14 వ తేది శుక్రవారము } NO 89
నంపుటము. 3. } స శ నా మ స ం వ త్స ర ఆ పా థ మా స శు ధ్ధ చ తు థ్ధ శి ౧౪. } సంచిక ౮౩

యునైటెడ్ మెట్రోలు యింజనులు, పంపులు

ఇదిగో కన్నడను మనము కనియొ
వియ యెరుగుటయందు సాధారణ
యగా నీరతోడుకొనుటకు ఉపయోగింప
బడిచున్న యేకము మోటుల వగైరా
లన్నిటికంటెను నులభముగా పనిచేయు
బహుళము అతిస్వచ్ఛవిధులకు దొరకు
నదియై అయిన యీవిన్ని యింజనులు,
పంపులు క్యూరేషన్లకు, రివిటర్ చిన్ని
మిషనులను స్వచ్ఛింతియగా స్థాపించి
లాభములను పొంద గోరువారికి వాన్
పాలిటి భాగ్యజేతలవలె నుపయోగపడును.

ఇవిచిన్ని పిండియంత్రములను, నూనెయంత్రములను, కత్తిరియంత్రములను, ధాన్యపు యంత్రములను, సోడా
వాటరు మెషినులను, అయ్యుయంత్రములను నడుపుటకు అతి యుపయోగకరములగును.
ఇది కిరీసనాయిలుమీద అతిక్రమముగా పనిచేయుచున్నది. యెటువంటివాని చేతనయినను నడుపుదును.
109 కలయవారలు ఈక్రింది చిరునామాగల సోల్ వీజెంటుకు వ్రాసి యావత్తు నంగతులను తెలిసికొనగలరు.
డి. యల్. శాస్త్రి అండ్ కో, 20, సీ. సెకండు లైను బిచ్, మదరాసు.
వ్రాసినది: బెజవాడ.

Magic Cure! Marvellous effect!!
Bathing Oil Price Rs. 0-8-0
Iron tonic pills - - - 1 bottle of 48 pills 2-0-0
Anti Malarial Drops Price 6 Doses 0-8-0
Descriptive Catalogue free on application
ALLBUTT & Co.,
CHEMISTS BROADWAY MADRAS.

కస్తూరి

విషజ్వరములకు, కలరాకు, నంగికి, బాల్మెంటోగ్రామ
ముల వారములకు, చిన్న చిడ్డల జబ్బులకు, పుష్టిక కస్తూరి
యుపయోగమైన మందని సర్వవిధ తెలిసియున్నది. కాని కస్తూరి
బంగారమున కన్న వ్రేయదునుటచేతన, నవరస నుమయము
లందుదొరకుట దుస్సరము. మా డిపోయెందలి కస్తూరియందలికా
తదార్థము లేవియును శేర్పబడవు. ఇంతవరకు మాతాప్తనందే
కొనిన వారలకేవిషయము తెలిసియున్నది. కొననివా రొకసా
వరేక్షించినిజము. తెలియగలదు. అట్లు చేయుటవలన కలిపి
కస్తూరిని గొని మోసపోరు కులం 1-కి రూ 80.0.0
గోశోజము కులం 1-కి రూ 7.0.0
అమృతాంజనం డిపో, 6 తంబుకెట్టిపిడి, మదరాసు.

నాగపుర వస్తుప్రదర్శనశాలయం దియ్యబడిన పతకము.
గొప్పగొప్పవారిచే వేసవేలు యోగ్యతా పత్రములు పొందిన

అమృతాంజనము అన్ని సువులకు పరమామృతము

అమృతాంజనమును

అమృతాంజనము
అమృతశబ్దమాదినిగల
మాయమందుగాదు.
వృత్తియింట నుండ దగినది.
వలకునేలు సీసాలు విక్రయము.
అన్ని చోట్ల విక్రయించబడుచున్నది.
నకలుమందులవలన మోసముగలుగుదు
పంచవాష చీటి చూచి
కొనిన మోసముగలుగుదు

అమృతాంజనము
అంజనశబ్దమునగల
నకలుమందుగాదు.
తలనొప్పులు, వాయువునొప్పులు, శార్పవ
పుకొప్పులు, కీళ్ళపొట్టు, పక్షవాతము,
వాపులు, గాయములు, వుండ్లు, దగ్గ
వీని కన్నిటికి అమృతమువంటిది
చక్కని డబ్బితో నహా
సీసానికి ఆణాలు.

వాడని వారుండను

అమృతాంజనము డిపో, } 2. తంబుకెట్టిపిడి. జార్జిటవును. మదరాసు.

గోపాలగణేశ ఆగర్తాగుగారు

గోపాలగణేశ ఆగర్తాగుగారు 1856 వ సంవత్సరములో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని గోపాలగణేశ జనమండలి, ఆగర్తాగుగారి తల్లిదండ్రులు సాధారణ బ్రాహ్మణ కుటుంబమునకు మిశ్రమ జన్మించినారు. అందువలన జనమండలి మొదలు మరల మొదలు వంశవంశము వారి జీవితమునకు కష్టములతోడను, పేదరికముతోడను, స్వస్థులు పరిత్యాగము గోడను, గురువదలసి వచ్చెను. సతారానగర సమీపమునందలి కరీంనగర్ నగరము దేశభాషయును, ఆంగ్లేయభాషను మూడవ తరగతివలన నున్నదిగానూ, ఇంతలో ఆంగ్లేయభాషను నుండు తన పిండలి కొంచె మన్ను తీసికొనినట్లునలన ఆంగ్లేయవానికి మెట్టికొన్నదేమనగా నుండునను విద్య నభ్యసించుటకు అవకాశము (ప్రాప్తి) చేయ. ఆంగ్లేయములో జన్మమునకు సంవత్సరములలోను ఆగర్తాగు తనభాషతోపై ప్రాసాదమునకు తగిన పురాణ జేయుచున్నాడు. 1875 వ సం॥లో నగరము మెట్టికొన్నదేమన వరిత్యమును గృహధర్మమును, పిమ్మట నెటులనో అవసర రూపములు చేకూర్చుకొని యావిద్యార్థి పూర్వగతించి దిక్కనుకలగాలమునకు ప్రవేశించెను. 1878 వ సంవత్సరములో నగరము వ. పట్టణమునకు గృహధర్మమును, ఆగర్తాగు వాని చిన్ననాటి కల జీవితకృత్యమున పరిణమించి వాని కి మిశ్రమ యానంద మొనగెను. పిమ్మట నెందు సంవత్సరములు ఆగర్తాగుగారు విశ్రాంతి తీసికొని ఆకాలమునకు తన స్వాభిమానశాస్త్రములను చదివి వేదాంతములను దమితృప్తిచేసి సఫల మనోభూతయెను. మిర్, సైన్స్, మార్టి, గిబ్బుల పుస్తకముల పఠించుచు తనభాషిక సంఘసంస్కార రాజకీయవిషయ కర్తృత్వముల కీర్తియులలో పురాణము నీడములలో నాతని జీవితమున రెండు ముఖ్యపంక్తులను భావనమందుచుకొనవలసియున్నది. మొదటిది వాని వివాహము. వానిభార్య యొకను సజీవియై యున్నది.

తెలంగానికి స్నేహము.

తెలంగానికి తన ఎల్. ఎల్. వి. తదని తదనీ 1880 వ సంవత్సరములోనే ఆగర్తాగుగారు ఎమ్. ఏ. పట్టణమునకు వదలివెళ్లెను. ఇట్లుగా ప్రొఫెసరుగాను పీరికన్న అయిదు సంవత్సరములు నెట్లగా నుండిరి. ఆసంవత్సరములోనే యతడు గవర్నరు మొట్టమొదటగా పదికి రాజీనామ నిచ్చిన సంగమవాద్యయంత్రములను సమర్థించుచు పాఠశాల కృతజ్ఞతప సాక్షులైరి. మహావక్తగాడు తన యుద్ధేశములతో తన జీవితమును ఉపయోగముగా ఆంధ్ర పాఠశాల నిర్మించు ప్రయత్నము చేసిరి. ఆపాఠశాలకు ఆగర్తాగు, తెలంగానికి ప్రాధాన్యతలైరి. షెర్మన్ ను కళాశాలకు దక్కన విద్యా సంఘమునకు ముఖ్యధానము అపాఠశాలయే "యూనివర్సిటీ"గాను అనుమతిపెట్టిన పాఠశాల కీర్తిపవనీని. తన యభిప్రాయముల జేతనునందంతటను వ్యాపించ జేయుటకు చూచినారు "కేసు" "చూరట" పత్రికలు ప్రకటింప నారంభించిరి. ఆగర్తాగుగారు కేసుపత్రిక సంపాదకులుగను తెలంగానికి మహావక్తగా ప్రతికా సంపాదకులుగను ప్రవేశించిరి. ఆగర్తాగుగారు కేసు పత్రిక కేసు వార్తముల నటకు సంపాదకులుగా నుండిరి. ఆగర్తాగుగారు నాపత్రికయే సంఘసంస్కరణాని బ్రాహ్మణసమస్యలను దత్త మాదర్మముల ప్రకటింపుచుండెడిది. కేసు పత్రిక ప్రకటింపబడిన మొదటి కర్తవ్యముననే ఆసంపాదకు లిద్దరును ముగియించుటగాను గావలసివచ్చెను. కేసు బయటపెట్టిన కొలది మానయులలోనే విద్యార్థి ప్రొఫెసరుగా మరణించిరి. ఆసంవత్సరముననే కేసు కొలహు సంస్థాపన పరిణామముగూర్చి వ్యాసగారిని శ్రీత్రయగా ప్రార్థించినట్లును, తనమూలమున తెలంగాణ ఆగర్తాగు లిద్దరును 101 దినము కారాగారమున నుండి విడిపియైనారు. ఆగర్తాగుగారు తన కారాగారమున నుండి యొక పుస్తకమును, పేర్కొనబడుచున్నది "హెల్పర్" నాటకమునకు మహారాష్ట్ర భాషాపరిణామము ప్రాసాదము.

ఆగర్తాగు గోఖలేగారు.

ఆగర్తాగు తెలంగాణలోని కారాగారము నుండి విడిపియైన దినము మహారాష్ట్ర జేతనునందంతటను పర్యవేక్షించుచు పరిగెడితట. వ్యాయాసధర్మముల కొంతటి శక్తి ననుభవించిన దానిగా వారి కీర్తిపవనము జేతనునందు.

గవర్నరుగారి వారంభి చివరి శ్రీభాగము కళాశాల విద్యార్థులు వారి గౌరవ నూనకముగా బొంబాయి రాజరాము కళాశాల విద్యార్థుల యొక్క మిత్రులను వ్యవసించి విందుచేసిరి. ఈసందర్భముననే కీర్తి కేసులను గోఖలేగారితో వాదించిన పరిచయము గలిగెను. అప్పుటనే గోఖలేగారు మొదటి యంతర్వాహము నిచ్చిరి. అప్పుడే వారికి తన జీవిత మహాకార్య మతనికి తోచెను. గోఖలేగారు ఆగర్తాగుగారి కన్న వారు సంవత్సరములు తక్కువ ప్రాయము గలిగియుండిరి. అప్పుడే కళాశాల నడిచి జీవనోపాధికి బ్రయత్నించు ఆయనకు కీయరువు కీర్తి పుభావమును మనస్సునకు తట్టి వాని జీవిత సంజేతమును పూర్తి గొప్ప సాగెను.

షెర్మన్ ను కళాశాల మధారక పత్రిక.

షెర్మన్ ను కళాశాల స్థాపించిన వెంటనే కామన్ వెవరామ ఆప్టిగారుదాని ప్రొఫెసరుగ నుండిరి. తెలంగాణ ఆగర్తాగు, కామన్ వెవ, ధారపు, కెల్మెరు, గోఖలేగారు దాని మొదటి ఉపాధ్యక్షులుగా ప్రవేశించిరి. న్యాయంగ్లిషు మూలము, షెర్మన్ కాలేజీల సంకతుల విచారింపుట కొక సంఘ ముఖ్యకముగా నుండెను. ఆ సంఘమే దక్కను విద్యా సంఘమున కేర్ కీర్తి గాంచినది. ఈయన సంస్థాపనము వెలువడిన దానిగా ఆగర్తాగుగారు వాటికొనడ తన యాభిప్రాయము సమర్థనములతో వినియోగించిరి. ఈకడపటి రెండు సంస్థాపన సచిరకాలము లోనే తెలంగాణకు విద్య విద్యించెట్టి. ఆప్టిగారు తనవదని విద్యించు వెనుక ఆగర్తాగుగారు షెర్మన్ కాలేజీ ప్రొఫెసరుల వదని స్వీకరించిరి. గోఖలేగారు కళాశాలలోనే ఆంగ్ల భాషాపాఠశాలను, చరిత్రోపన్యాసములను పరిశీలించెను. కేసు మహారాష్ట్రాధికారి విద్య విద్యను ధారకపత్రిక పత్రిక టింప నారంభించిరి. అందు కొంతభాగ మాంధ్రభాషయందును, తక్కినది మహారాష్ట్ర భాషయందును పరిచరింపబడుచుండెను. ఆంగ్ల భాషాభాగము వరు గోఖలేగారు సంపాదకులుగా నుండిరి. మహారాష్ట్ర భాషాభాగమును ప్రతికటన ఆగర్తాగుగారు ముఖ్యపంపాదకులుగా నుండిరి. కొలదికాలముననే మధారక పత్రికపత్రిక జేతనునందంతటవ్యాపించెను. మహారాష్ట్ర జాతీయభివృద్ధి కది ముఖ్యపంపాదకులు. ఆగర్తాగుగారు ఏడు సంవత్సరముల పత్రిక కు ముఖ్యపంపాదకులుగా నుండిరి. రాజకీయ వాద్యము సంఘసంస్కరణ మతబోధకల వ్యాపన కది ముఖ్యపాదకులయ్యెను. ఆగర్తాగుగారు కేసులను సంఘసంస్కరణలేమని తలంపరాదు. పరిశ్రుతకాలాధిక్యముల బట్టి సంఘసంస్కరణ మతము మాత్రము కొంద కలసియున్నది వారి యభిప్రాయము. ఏ సంస్కరణము ముందు చేయవలయును ఏసంస్కరణము వెనుక చేయవలయునని ఆకడెస్సును నాలోచించి పరిశీలించెను. స్వాతంత్ర్యోద్యమభివృద్ధి కష్టముగానుండు సంఘావారముల తొలగించి సంఘబంధ విముక్తిచేయుటయే యతని ఆధిభావోద్దేశము. సాధారణముగా మధారక సంపాదకీయము లన్నియు జాతీయత కంఠటికిని సంబంధించినవిగా నున్నవి. "ఇండియన్ సోషల్ రిఫార్మిజ్".

తెలంగాణకు సహజచతుర్థ వార్షిక కోర్కెను— 76 తేదీని బాటలలోని తెలంగాణకు సహజచతుర్థ వార్షిక కోర్కెను సముపయోగించి సాంఘిక సమస్యలను చిత్తుల వేంకటసుబ్బయ్యగారి భార్య వేంకటసుబ్బయ్యగారి యధ్యక్షతన జన్మప్రదముగ జరిగినది. ఈకోర్కె ప్రార్థనము జరిగి కార్యదర్శిని నిర్దేశించి చదివిన తరువాత అధ్యక్షురాలు స్వాగతోపన్యాసమును జరిపెను. కొందమస్త్రీలును ఉపన్యాసించిరి. అధ్యక్షురాలు తన యంతర్వాహమునందు యాతీవిద్యానిలయముయొక్క యావశ్యకతను గురించియు, స్త్రీసమాజముల కలని లాభములకు గురించి స్త్రీల మన్ననతద్యక్షులని పరియోజనము గురించియు చెప్పిరి. ఎర్రెనను, తామపర్యవేషించిన పరికారము ప్రకర్షించినవారే సంస్కర్తలగుటకు వారే చూచినారు. అట్టివారియందే జనులకు లక్ష్యభావముదయించునగాన కేసులను వాక్కులుగాక మానససేవయులే మనజులకు విధ్యుక్తధర్మముని స్త్రీలనుగూర్చి జేతనునందంతటయును.

సర్ శివస్వామిఅయ్యగారు:— మహాను గవర్నరు మెంటు కార్యవిద్యాపాక సభ్యులకు సర్. పి. ఎన్. శివస్వామి అయ్యర్ అరెస్టులో కే. సి. వి. యి. సి. వి. యి. గారు 18 తేదీ ఉదయము లెజవాడ రామమోహన ధర్మపుస్తక భాండారమును దర్శించెదరు.

WANTED.

24 సంవత్సరముల యాయుగల స్వాగత బ్రాహ్మణ యంత్రునికి మంచి వంశము లోనిది, సంగీతజ్ఞము గాటి 12 తేక 14 సంవత్సరముల యాయుగల కన్య యొకతె కావలయును. విశిష్టరాలయన ముఖ్యము. విశేషములను తెలియగోరువారు ఈ క్రింది చిరువామాకు వ్రాయుడు
498 'ఉ' c/o మేనేజర్, పత్రిక, 14-7-16. పోస్టుబాక్సు నెం 212, మదరాసు

కావలెను.

గోదావరిజిల్లా, రాజనోలుతాలూకా మానేపల్లి లో లిటరరీ యూనియన్ ఇన్స్టిట్యూషన్ కండక్టర్ పాఠశాలకు బోధనాభ్యసనమున నుత్తీర్ణుడయ్యియు 18 సం॥ వా సామర్థ్యము గాటియు ప్రధానోపాధ్యాయుడు కావలయును. 30-2-40 వేతన మియ్యబడును. ఈ నెలొఖరు లోపుగ దరఖాస్తులు వాపేరటికి పంపుకొనవలయును
విలాసము:—మూమిల్లపల్లి వెంకటరత్నంగారు.
వెదకట్లం ఆగహారం మానేపల్లి పోస్టు రాజనోలుతాలూకా గోదావరిజిల్లా.

కావలెను

ఆంధ్రదేశము నందలి ప్రతి ముఖ్యపట్టణము నందును ఆంధ్రపత్రికకు, క్రొత్త చందాదార్లను కుదుర్చు గలిగిన యేజంట్లు కావలయును.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు 212 మదరాసు అని వ్రాసి తెలిసికొనవలెను.
వ్యవస్థాపకుడు

కమమహాజన సంఘము.

'కమమహాజన సంఘము' విద్యార్థివేతనములు
కడపిన సంవత్సర మీ మహాజనసంఘమువారు వివిధ పాఠశాలలలో చదువుచున్న విద్యార్థి వేతనము లిచ్చియున్నారు. ఈ సంవత్సరము లివిగ అప్పులయిన బీదబానిస విద్యార్థి వేతనము లిచ్చెదరు. ఈనెల 30 వ తేదీ లోపల విద్యార్థుల దరఖాస్తులలో తాము చదువుకొంటి, యోగ్యత, కల ఆస్తి మొదలగు వివరములను వ్రాసి వెంటనే ప్రసేదెంటు గారయిన 'క్రి చల్లపల్లి కుమారరాజుగారు, బండరు' అని వారిపేర పంపుకొనవలయును. కడపిన సంవత్సరము వేతనములను పొందినవారు ముఖ్యము తమగా క్రొత్తదరఖాస్తులను వై వివరములతో పంపుకొనవలయును.
ఇట్లు,
బాబ్బ పద్మనాభయ్య,
సర్కిటరీ
497
14-7-16.

బహుమానము

విజయనగరము మహారాజువారు ఈ నెల 7-వ తారీఖున బొంబాయి మొయిలో వచ్చుచుండగా కడప ముద్రాసు ప్రేషనుల మధ్యను తెల్ల వెండ్రుకలు గల ఐరిష్ స్పానియలు జాతిలో చేరిన కుక్క యొకటి తప్పిపోయినది. ఈ విషయము పోలీసువారికి కూడ తెలియజెసిరి. గనుక ఈ పై కుక్కను ఎవరైనను ఈ క్రింది విలాసదారులకు తెచ్చి యిచ్చిన యెడల తగు బహుమానమును పొందగలరు.
కే. ఎన్. రఘురామస్వామి, ఏజంటు.
అడ్మినిస్ట్రేటివ్ హౌసు, మైసూరు
494

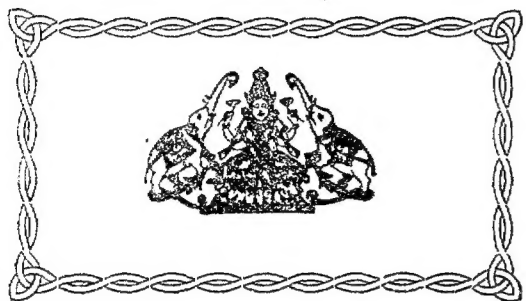
II

బెంగళూరు 6, జులై 18:— బెంగళూరు 6 క్రైస్తవ మహాసభ సభ్యులు వారు గార్లిక్ పహాణీతలు ఈవిషయము బెంగళూరు రెసిడెంటు ఆఫర్ బిల్డ్ కెన్ సి. ఎన్. వి గారి యాజమాన్యముక్రింద జరిగింది. గరి పురస్కార చక్ర్య చదువుచిన ఔనుక పోన్నుదేశమున నైవ్యముండు సంఘముతరపుర సుచేయుమన్న సాంఘ్యగాను యుద్ధారంభముకుండి బివిధరంగములలో నైవ్యములందు సంఘమువారు చేసినపరిగి గూర్చి నుడివి, మహారాజు గారు 500 రూపాయలకు, రెసిడెంటు గారు 800 రూపాయలను సంఘమున కిచ్చిరని ప్రకటించి ఆభ్యుత్తులను స్వల్పార్థకన్యాశులులుగావించి సంఘమువారు చేసిన మహారాశ్రయములకు వారిని బహుళంబించి

ఈనాటికే జూలై 8 వ తేదీనకు 4141 రూపాయలు
 పంపిణీ.

విషయానుక్రమణిక.

గోపాలకేశవ ఆకర్షణగారు	2
జాబులు	3
బడియ పొందా దేశ మహమ్మదీయులు—విద్య బంధనం	4
వింకలు—విశేషము	5
ప్రధానవ్యాసము	
పరిశ్రమాగారములు—మన రాజధాని	6
విద్యుత్, స్థానిక వార్తలు	7
విరోధా మహాసభాగ్రామము.	
విశేషతంత్రీవార్తలు	8-9
దేశీయతంత్రీవార్తలు	10
ఇంగ్లీషు తెలిగ్రామము	11-12

ఆంధ్రపత్రిక

1916 వ సం॥ జూలై నెల 14-వ తేది
శుక్రవారము.

పరిశ్రమాగారములు
మన రాజధాని.

మన రాజధానిలో ప్రభుత్వమువారు పరిశ్రమలకు ప్రోత్సాహమిత్తు రని ప్రాంతవర్తమాని యంతటను పేరుకలదు. సంగ్రామ కాల మగుట చేత పరిశ్రమలకు ఎక్కువ అవకాశము కలదని ఇంకొక ప్రతీతి. ఈ రెండును నిజములే అగునెడల మన రాజధానిలో పరిశ్రమాగారములు చక్కగా పెంపు చూపవలసి యుండును. అట్టి భాగ్యము మనకు కట్టలేదనుట 1915-వ సంవత్సరపు పరిశ్రమాగారముల పరిశోధకారులు ప్రకటించిన నివేదికమువలన స్పష్ట మగుచున్నది. పేరునకు పరిశ్రమాగారముల అంతెలు పెరిగినవి. 49 గురకు తక్కువ గాక పనినారు పనిచేయు స్థానముల కన్నిటికిని కర్మాగార నామము వర్తించుచున్నది. అట్టి కర్మాగారములు 1914 లో 391 మాత్ర ముండినవి. 1915 లో ఈ యంకె 417 నకు అభివృద్ధియై నది. కర్మాగారములు ఎన్నియున్నను ఎప్పుడును మూసి యుండునవి కొన్ని యుండక సోవు. రెండు సంవత్సరములు అట్లు మూసియుండినను గాని అధికారులు వానిని కర్మాగారముల వర్జికలోనుండి తొలగించరు. కాబట్టి పనిచేయు కర్మాగారముల సంఖ్య మొత్తము కర్మాగారముల సంఖ్య కంటె ఎల్లప్పుడు తక్కువగానే కన్పించుచుండును. 1914 లో పనిచేయుచుండిన కర్మాగారములు 578. 1915 లో 396 కర్మాగారములు పనిచేసినవి. ఈ విషయము కూడ 1915 లో పరిశ్రమ ఎక్కువ జరిగినట్లు చెప్పుటలసి వచ్చుచున్నది. ప్రత్యేకముగా పరిశ్రమ పరిశ్రమను విస్తరించు చూతము. యుద్ధ కాలము గదా మందుగుండుల కర్మాగారములు ఎన్నియో స్థాపితములే యుండునని చదువరు తెలుసుచూతురు కాబోలును. ఈ తెగకు చేరిన

కర్మాగారము లెన్నియో లేవు. రెండు మాత్రము కానవచ్చుచున్నవి. అందులో ఒక్కటి మాత్రమే మందుగుండులను చేయునదిగను రెండవది చేర్చి పెట్టునదిగను నున్న టైలచవలెనను ననుమానము నోచుచున్నది. రైల్వే కర్మాగారములు 1914 లో 17 యుండినవి 1915 లో 19 యగుట చూడవచ్చును. యుద్ధాదిని రైల్వే కర్మాగారములు ప్రభుత్వము వారి పనికి సిద్ధములగుట వింటిమి. కాబట్టి ఈ కర్మాగారములు కూడ మందుగుండుల వని చేయుచున్నవా అని కొందరు ఊహించ జూడవచ్చును. అయిన రైల్వేలపని రైల్వేలకు కావలసినంత యున్నది. అసలే రైల్వేలలో ప్రజల కనుకూలములు తక్కువ యను మొర మిన్నముట్టి యుండినది. యుద్ధముచే రైల్వేల కుండిన సాధనసంపత్తి కొరవడినది. అధమపక్షము ఇందులో పదియవ భాగము యుద్ధకార్యముల కుపయోగింప బడుచున్నదనిన తప్పుగాదు. దేశములోపల నైనను రైల్వేలకు పని తగ్గలేదు. తక్కువ సాధనసంపత్తిలో అదివరకే బరువుగానుండిన పనిని స్వహించుట సులభసాధ్యముకాదు. రైల్వే కర్మాగారము లితరపనులకు నుపయోగపడజాల వనుట ఇందు వలన విశేషము. కాబట్టి యుద్ధకాలమున ముఖ్య పరిశ్రమ యనదగిన మందుగుండుపరిశ్రమ రైల్వే కర్మాగారములలో ఎంతో జరుగుచున్నదని యనుకొన విలులేదు. శత్రువును చూర్ణముచేయు సాగుగ్రివి సామ్రాజ్యమంతయు పుష్కలముగా నిర్మించుచుండ మన రాజధాని కాస్తాత్రాత్ర్య మెంతో దొరకలేదు. తక్కిన పరిశ్రమాగారములలో విద్యుత్తు మరలును ప్రత్తిపెన్ను లను ఎప్పటివలె విజృంభణమును కనబరచినవి. విద్యుత్తుమరలు 1914లో 110 యుండినవి 1915 లో 115 అయినవి. 1913 లో 96 మాత్ర ముండినవనుట గమనింపవలెను. ఈమరలు ముఖ్యముగా కృష్ణజిల్లాలో 40, గోదావరిలో 21, గుంటూరులో 15 కన్పించుచున్నవి ఇతరజిల్లాలలో ఒక్క తంజావూరుమాత్రము 22 మరలకు స్థానమైనది. ప్రత్తిపెన్నులలోను ఆంధ్రమండలములే అగ్రస్థానమును కాంచుచున్నవి. గుంటూరుజిల్లాలో 32; బళ్లారిలో 19; అనంతపురములో పండ్రెండు; కర్నూలులో 11. తరువాత కోయంబుత్తూరు 10 టి తో పొడచూపుచున్నది. విద్యుత్తుమరలు విద్యుత్తు ఎగుమతికి తోడ్పడుచున్నవి. ప్రత్తిపెన్నులు ప్రత్తిఎగుమతికి ప్రబలాధారములగుచున్నవి. ఆంధ్రమండలములలో నుత్పత్తియగు ముఖ్యపంటలు రెంటిని బయటికి పంపివేయుటకు మనము కావలసి నన్ని కర్మాగారములను కట్టించుకొనినా మనుట తెల్లము. అపకృతస్తువులను ఉపయోగించుకొను యోగ్యత మనకే మైనను మిగిలినదేమో విమర్శించుట యవసరము. కక్కువస్తువులను సిద్ధముచేయు కర్మాగారములు మన రాజధానిలో నెక్కువగా లేకున్నను కొన్ని యైనను గలవు. ప్రత్తివడకుట, వస్త్రములు నేయుటలకు సంబంధించిన కర్మాగారము లీ రాజధానిలో 16 నుండి 18 కి హెచ్చినవి. ఇందులో రెండు తప్పు తక్కిన వన్నియు ను ఆంధ్రేశ్వర మండలములందున్నవి. ఆంధ్రమండలములలో నొక్కటి యగు బళ్లారియందు మండిన మేడము శేషము కర్మాగారము ప్రత్తి వడకు

చుండినది. అది మూయబడుట మాత్రము ఆంధ్రుల కార్య క్రమమునకు నిదర్శనముగా కానవచ్చుచున్నది. రాజధానిలో అభివృద్ధి చూపిన పరిశ్రమాగారములు మరి రెండు తెగలకు చేరినవి కలవు. చక్కెర కర్మాగార మొక్కటి నూతనముగా నేర్పడినది. నూనె పరిశ్రమాగారములును ఐదు హెచ్చినవి. చక్కెర పరిశ్రమ లారెంటిలో మూడు ఆంధ్రదేశమున నున్నవి. క్రొత్తగా ఏర్పడినది ఎచ్చటిదో చెప్పుటకు నూ యెదుటి కార్యనివేదికమున ఆధారము లేదు. నూనె పరిశ్రమాగారములు విశేషము ఆంధ్రమండలములలోనే యున్నవి. ఇది కొంత సంతృప్తికరమే కదా! నార పరిశ్రమాగారములును ఆంధ్రమండలములందే యున్నవి. ఇదియు వికాస దాయకము. ముఖ్యోత్పత్తి ప్రత్తికి మాత్రము గతిలేక యుండుటను ఆంధ్రులు సూక్ష్మదృష్టితో నాలోచించవలసి యున్నాడు. మన రాజధానిలో మేము పైన పేర్కొనిన తెగలకు చేరిన కర్మాగారములు కాక కొంచెము ప్రముఖముగా నుండునవి తోళ్ళి కర్మాగారములు. ఇవి మూడుండినవి రెండైనవి. గాజుకర్మాగారము 1913 లో నుండినది నేడు లేదు. పరిశ్రామిక శాఖవారి రేడియో పనిచేతురని రాజధాని ఎదురుచూచు చుండినది కాని ఇంకను ఆ విషయ మేమియు లేలేదు. ఎప్పుడు తేలునో ఎప్పుడును చెప్పుబలరు కాబోలును. పెన్సిల్వేనియాకర్మాగారములుకాని సబ్బుల కర్మాగారములు కాని అగ్గిపుల్లల కర్మాగారములు కాని ఏవియు మాయెదుటి కార్యనివేదికమున నమూదుకాలేదు. ఈ రీతిగా మనరాజధానియొక్క పారిశ్రామిక జీవనము 1915వ సంవత్సరమున ఎప్పటి నిద్రబోతుతనముననే యుండినది. అప్పుటచట జరిగిన విచారణలనుబట్టి చూడగా పారిశ్రామిక కార్యములకు వ్యవసాయములోనివా రెవ్వరును ఆర్జితములు కాలేదట! పరిశ్రమలలోనివారే వ్యవసాయములోనికి ప్రవేశించి పనిచేసికొనినారట! పారిశ్రామిక జీవనము అధమస్థితియందున్నదనుటకు నింతకంటెను ప్రబలతర నిదర్శనము అవసరము కాదు. మనరాజధాని గతి యిట్లున్నను మన రాజధానియే పారిశ్రామికముగా ప్రభుత్వమువారి వలన ఎక్కువ ప్రోత్సాహము పొందునది యట! దీనినిబట్టి ప్రాంతవ పారిశ్రామికాభివృద్ధి ఇట్లుండునని సులభముగా గ్రహించవచ్చును గదా.

నవీన దృష్టిపథము.

మనభూమిలో పరిశ్రమ అభివృద్ధియగుట లేదు. ప్రభుత్వమువారు పరిశ్రమలను కలుపు వేయునట్లు కానరాదు. పరిశ్రమాభివృద్ధికి కార్యక్రమమున తోడ్పడుటయు తోచదు. ఏదో కమిషనుకట్టి ఏర్పరచినారే కాని అది చేయగలవని యెంత కలదో తెలియదు. దానికి పెట్టినమితులు అభివృద్ధిమార్గములను సూచించుటకు స్వాతంత్ర్య మిచ్చునవిగా లేవు. స్వపరిపాలనా విషయమూ మన యధికారులకు గిట్టనే గిట్టదు. దీని దినమును నిరోధకదృష్టి హెచ్చుచున్నది. ఒక పనికని ఏర్పడిన నిరోధక శాసనములు ఎల్లపనులకును వినియోగింపబడుచున్నవి. యుద్ధావసరములకు వినియోగింపదగిన దేశరక్షణశాసనము యుద్ధమునకు సంబంధములేని విషయములలో అనినీసెంటువంటివారి నెత్తిన విరిగి పడుచున్నది. ప్రజలను ప్రభుత్వములలోనికి తీసికొను

సమస్యను ఆలోచించు అధికారులే లేరు. ఆయుధ శాసనపు బలిమియు పరికాశాసనము బలిమియు తగ్గుట కానరాదు. ధరావతుల గోల మిన్ను చుట్టి నది ఆంగ్లసేమలో చూచితినా వి.సి.ఎస్. శాసనము ఇండియా ప్రభుత్వ శాసనము ఇండియా ప్రభుత్వ శాసన సంస్కరణ శాసనము ఇట్టివన్నియును మరల నడుగకయే చేసి నైచుచున్నారు. మనము ఎవరు వలకు చున్నను వినిపించుకొనుట లేదు. ఎన్ని సభలు జరిపినను ఎన్ని విన్నవము లుపేకొనినను పలము కానము. మనలోకూడ ఇచ్చటి ఆంగ్ల హైందవలు ఏకమైనను ఈ ఏకవాక్కునకుగూడ విలువలేదు. ఛేబల్లేరుగారు మొన్న పదునొకం డవ తేదీన మన వ్యాపారసంఘముల ప్రతినిధుల కిచ్చిన ప్రత్యుత్తర మూలించివును. ఇండియా ప్రభుత్వ శాసన సంస్కరణ శాసనము యథావిధిగా నిర్మితమై పోవలసినదనినా. ఎక్కడి మనమొరలు? ఎక్కడి మన విన్నవములు? ఎక్కడి మన ప్రతినిధులపాల్కు అన్నియు నిష్ఫలములు. ఆంగ్ల రాజనీతిజ్ఞులు సామ్రాజ్యపు పురస్కారమును ప్రశంసించు నప్పుడైనను మన విషయమును ప్రశంసించరు ఆస్పత్రి మహాశయున కాగోల పట్టలేదు. ఛేబల్లేరున కింతకుపట్టలేదు. హ్యూనున కిండియా యెటున్నదో ఆగోచన యవసరములేదు. ఇట్టి పరిస్థితులలో మనదేశము నెవల సూతనదృష్టి కలదని యనుకొనవచ్చునా అను సంశయము హైందవలకు బుట్టులలో విపరీత మేమియును లేదు. అట్టి సంశయము నిశ్చయముగా నెవరైనదియే చూయభిప్రాయము. అయినను మనము నిరాశ చెందవలసిన పరిమాత్రము కానరాదు. మన యోధునిలు రణరంగమున హైందవ ప్రతాపమును నెరపినా. సామ్రాజ్యములోని సామ్రాజ్య యోధాగ్రేవగుల మెప్పులనే గాక సామ్రాజ్యము బయటి యోధాగ్రేవగుల మెప్పులకు గూడ పాత్రులైనారు. మన లక్ష్మీపుత్రులు, జమీందారులు, రాజులు, మహారాజులు సర్వస్వమును సామ్రాజ్యవసరమున కాయత్రి మొనర్చి సామ్రాజ్య దృష్టి నే గాక గాక దృష్టిచంతయు హైందవహామి నైపునకు నాకర్పించినారు. హైందవ ప్రజ విద్యావంతులు నామకులుగ అప్రతిమాన సామ్రాజ్యభక్తి కనుబరచి బ్రిటిషు సామ్రాజ్య శత్రువుల కచ్చెరువును బుట్టించినారు. అోకము నందలి యితర రాష్ట్రముల గౌరవమునకు పాత్రులయినారు. అధికారులు మన హక్కులను బహుకొనిన బహుకొనవచ్చును. లేకున్న లేదు. వారు దృష్టికథయును మార్పుకొనిన మార్పుకొననిండు. లేకున్న నలై యుండనిండు. వెంటనే మేలుచేతు ప్రయత్నించిన ప్రయత్నించనిండు. లేకున్న అలసభావము నంగీకరింపనిండు. ఆంగ్లభూమియు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమును లోకమును హైందవభూమి యొక్క స్వాతంత్ర్యములను అంగీకరింపక యుండజాలవు. ఆంగ్లపత్రికల వ్రాసు అధినివేతపత్రికల వ్యాఖ్యానములు కొన్ని కొన్ని హైందవసానుభూతి గలవి అప్పుడప్పుడు ప్రకటితము లగుచున్న యున్నవి. కాలక్రమమున నివి హెచ్చుతక్కువు. నేడు మా కందిన యిండియా పత్రిక బేసిలు వర్సపర్లు అను వాంగ్మగ్రంథకర్త వ్రాసిన గ్రంథ మొక్కటిని విమర్శించుచున్నది. అతడు సామ్రాజ్య రాజ్యాంగసభా నిర్మాణమును గురించి వ్రాయుచు అందుకు నిర్వచితులు హైందవభూమియండి కూడ రావలసియుండు రనినాడు. ఆసభ రెండుభాగములు కలదిగా నుండవలెనట. శిష్టసభయొకటి. ప్రతినిధిసభ యొకటి. శిష్టసభలో 200 సభ్యులుండవలెనట. వారిలో 50 గురు నల్ల వారుండవలెనట. ప్రతినిధిసభలో మొత్తము

300 లును నల్ల వారందరిలో 100 గురును అవసరముట! దీని కర్థము నతిశయోక్తితో జెప్పట మా మతముకాదు. మన కన్నీయు చేకూరుట క్లిష్టత్రాతలు చాలునని యనువారమును గాము. కాని ఈ వ్రాతలవలన నొకటిమాత్రము సిద్ధము. ముందు సామ్రాజ్యమున తెల్ల నల్ల తెక్కువలము నంది యుండబోవు. అధికలాభాలాభములు రాజకీయ లాభాలాభములు సర్వ వియామకములకు నాధారములు కాగలవు అట్టివో. మనము వర్తిశను చేయుట మాత్ర మవసరము. అందరవలెనే మనమును స్వశక్తి కలవార మని నిరూపించుటే యాలస్యము. సూతనదృష్టిపథము మనయెడల పనిచేసి తీరకతవును. మనకు న్యాయము సమకూరక నిలువదు. మన గౌరవమును మాత్రము మనము స్థాపించుకొనవలెను.

విద్యాభివేతనములు.

మన ఇండియా విభుక్యతాన విద్యాభివేతనము లనేకము లిచ్చుచున్నాడు. అవి మొత్తమును పడునేకున్నవి. అందులో. రెండు తక్కువ క్లిష్టతరములైన హైందవులకును చెందుచున్నవి. కడట ప్రకటితమైనది ఇటీవలనే స్థాపితమైనది. హైందవ శ్రీమత ద్వంద్వము సామ్రాజ్య భూములలో నేర్పుకొనట కిది ఏర్పడినది. అభ్యర్థి ఇచ్చటి విశ్వవిద్యాలయములలో నొక్కట పట్టుకుండలెను. మాకు సులభములు మొదలు విదు సంతక త్పరముల పరిమితి వరకు విద్యాభివృద్ధి నందవచ్చును. సులభములను 200 వరకు మొత్తము. వైద్యవిద్యకు గాక యితరవిద్యకును ఈభృతి యిచ్చుటను. దీనిని ప్రకటించు వందప్పుడు ప్రభుత్వ వారు తామిచ్చు అన్ని విద్యాభివేతనముల విషయమును ఒక్కచోట చేర్చి ప్రకటించినారు. విద్యాభివృద్ధిని సంగతి తెలిసికొన నెంచి నకు ఈభృతికటనను జూచిన తేల గలదు. ఇది విద్యాభివృద్ధిల సభ్యుల యువారలకు మిక్కిలిమనుకుటకు వందేనామలేదు.

పోలీసు భటులను దండింపకుడు.

కలకత్తా పోలీసు కమిషనరు గారు క్రింది యాలోగ్యముల కొకముత్తకు పరిపాలకు! హైద్రాబాద్ పోలీసు కమిషనరుగారు సాక్షులను చూపుచు వారి వైకు అపరాధము నిధింపవలసి హెచ్చరించినారు! ఈముత్తకు వల ఆన సరమైనదో తెలిసికొనట కష్టము. ఒకవేళ క్రింది యధికారులు కఠినముగా పరీక్షించుచుండు రేమో అట్లు ప్రకరించుచుండియెడల ఈముత్తకు ప్రకటన కలదు. లేక కమిషనరుగారు కఠినముగా చూపుచు వారి పరీక్షి పరమను దక్షిణముకలవారులేరు ఈ ముత్తకు చేయవచ్చును భయమున పోలీసుభటులు తమతమ వ్యాపారాలను చక్కగా నాగింపవచ్చును. పోలీసు వారి కిక్కట్లులెక్కువగాను వికలా సౌఖ్యముభవింప లెత్తిన మాత్రము ఈ ముత్తకు చేయబడలేదని నమ్మతియున్నది.

న్యాయస్థాన వార్తలు

ఎక్కువ పోలీసుకొస్తు.

పి. వారాహణ మొనగాడు.

కుక్కలు దొంగిలించుట:—కరకురావచ్చెట్టి అకథనంకును మదరాసుకు తరచుగా వచ్చుచుండును. మామ మామముల క్రిందట వచ్చునపుడతడు తన బసకు సమీపమునందు సాలివాని కుక్కను బాది వానిని తన కిమ్మని సాలి వాని నకుగ నతడొగికిరింప లేదనియు పిమ్మట ఈ నెల అయిదవ తేదీన తరల నతడు చెప్పి పురికికచ్చెననియు, అతడు వచ్చునపుడు ఆ కుక్కను తీసికొని పోయెననియు చెప్పి సాలివాని కేసు చేసెను. పోలీసువారు కల్లులను బోయి తరచురావచ్చెట్టి కుక్కను గూడ తీసికొని పిచ్చిరి. కేసు విచారింపవును కుక్క తనదని దావాదారుడుకు తనదని ముద్దా యయి నాదులాడిరి. న్యాయాధికారి కుక్కను కోర్టు అభ్యు నిలువజెట్టింది ముద్దా యిని బియ్యం విమయించెను. కుక్కవానివద్దకు బోయెను. దావాదారు చేత పిలిపించగా కుక్క వారివద్దకుగూడపోయెను. మొనగాడు కుక్కను దావాదారు కిప్పించి తీసి ముద్దా యి కేసు నెరవానించుటకు తగినంత సాక్ష్యములేదని కేసు కొట్టితేరి.

స్థానిక వార్తలు

ట్రెస్టి కేసు ఉపన్యాసములు:— కేవటి శని వారము సాయంకాలము 6-15 గంటలకు ప్రాథమిక లియో నాథుగారు “ప్రస్తుతపు సమస్యనోద్యమము” నై కల్లెలు చుందరములో నువ్వనించెదరు.

న్యాయుండియా జన్మదినము:— న్యాయుండి యాధిక తృతీయజ్యు దివంగుటజేసి నేటిదినముధ్యాహ్నము 1-30 గంటలకా సుస్థాపనముగారి వారందఱును సమావేశమయి బెసంటువచ్చి, వైద్యాగారల పుష్పమాలాంజ్ఞకులజేసి ఆశీర్వదించిరి.

చెన్నపురి పురపాలక సంఘము:— చెన్నపురి పురపాలక సంఘాధ్యక్షులు మోలసి గారు ఈ నెల 17వ తేదీనండి 15వోజులు (విదిత) నెలవుకు తీసికొనుచున్నారు. వారి స్థానమున రెవిన్యూఅఫీసరు, రావుబహద్రుర టి. నిజుడు రాఘవాచారిగారు నియోగింపబడిరి.

బాంకూరాజ్ నాథు నివారణము:— బాంకూరాజ్ నాథు నివారణార్థము వాదగాంధీగారి స్వామివిజే కానంద సంఘమువారు, శ్రీరామకృష్ణమఠముగారిద్వార్యులును ఉపసంఘముగా బయలుదేరి తమ యాదచ్చ క్రింది వినియోగించి సుదామాలకులుగా సాక్షులు వసూలుదేసి బాంకూరా కింపుచున్నారు.

శ్రీశారదాసంఘము:— కేవటి శనివారమున ధ్యాన్యము రి గంటలకుండి సాయంకాలము 6 గంటలవరకును వైసంఘమువారు ట్రైబ్రికేటు, తులసింగప్పెరుమాగ్ లో నిలబడియుందలి కొరతపు బాలికలారాలా చుందరములో సమావేశమయ్యెదరు. దాక్షులు యాదచ్చుకుండిట్లో కృష్ణజేజి అమ్మకు, శ్రీమతిజయబాయి, రాజేశ్వరమ్మ గారులు ఉపన్యాసములు జూపగలరు.

భారతీయ నారి నియామకము:— తరల సన్నాన సభవారి యాజమాన్యముక్రింద ఆలంకూరుగారి ఆర్య బాలికాపాఠశాల చుందరమున కొక భారతీయ నారి సమావేశము జరిగెను. “శ్రీధర్మముల” రాష్ట్ర శ్రీమతికృష్ణజేజి ఆయ్యులు గారు ఉత్సాహకరముగా నువ్వనించిరి. చుందితులుండు చురుటకును, కుటుంబాభి వృద్ధికి, కుటుంబ సౌఖ్యమునకును ప్రతి శ్రీకిరి సన్మానకరము, సత్కర ప్రసముల అత్యవసరములయియు ఆయన శ్రీనిధ్య మూలబీజవనియు ఆ మే మునవ్వనించెను.

పోలీసు బహుమతులు:— కాయాన పవ. జెయిలులోనుండి తప్పించుకొని పోయిన కొంతల నిర్దోషి మరల పట్టుకొనబడుచు నిపుణులుగా పరిచేసేందుకు కోయంబత్తూరు పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు ఎ.కె. ఎస్. యాజ్ఞాంక పిళ్ళే గారికి రూ. 300 బహుమతి యొనగలదెను. ఆ కేసులోనే పరిచేసే కబ్బి ఇన్స్పెక్టరు కువ్వచ్చాయి కాయానగారి యొక్కజేజును చు ముగ్గురి పోలీసు లెట్టేముల చేతులను చుందిరి చేసినటుల నమూనా చేసికొనిరి.

జి. హెచ్. లియోనార్డుగారి ఉపన్యాసము:— నిన్నటిసాయంకాలమున లియోనార్డుగారు “ప్రస్తుతకాలపు సంఘసేవోద్యమముల” గూర్చియు క్రైస్తవ యువజన సంఘ చుందరములో నువ్వనించిరి. వి. యెస్ క్రినివానకాశ్రీగారి గారి 4 వాదపత్యము వసించి. పోలిక్రామి కాభివృద్ధి కలనకు, ఆశ్చర్య కర్తవ్య సంబంధముల కలనకు జరుగు కలనీ మెలసి తిరుగు కనేకాంతకా శములు కలుకుచున్నవనియు, సంఘసేవ చేయుటలో “కోగము నద్వినపిమ్మట దానిని కుదుర్చు ప్రయత్నించు కన్న కోగము గాకురాదునటుల సాగ త్తరముల మేలకు ఆంగ్లేయ సామెత వాదకుల కుడయోగించుచుండు, మాలినాండ మాలి లధికముజేసిన ఆకలితో బాధపడువారి సంఖ్య కిక్కురుము, ఆశ్చర్యవిధుల వ్యాపింపజేయుట కలగ కోగులసంఖ్య కిక్కురుము ఇంచుల కుదాహరణము లనియు, సంఘసేవ అన్నిసాతుల వాకిరి, మతముల వారికి ఆవశ్యకమే యనియు, ఈ విషయమునందెన అన్ని జాతిమతములవారును ఆశ్చర్యకాంక్షల్యము గలిగి నుండుచునియు, ప్రజలందఱును నేర్చుకొనవలసిన ముఖ్యాంశము ఆశ్చర్య స్నేహభివృద్ధియే యనియు లియోనార్డుగారు నెలవిచ్చిరి.

దేశీయ తంత్రీ వార్తలు

[మాస్కోయే విలేఖనల యొద్దనుండి]

పింలా

ఇండియా ముత్రి గారంపిన తంత్రీ వార్త.

లండను, జూలై 11.— ఈ తంత్రీ వార్తకు ఈ నెల 18 వ తేదీన సిమ్లా రాజకలంబిగాను ప్రకటించిరి.

ఆంగ్ల రంగములలో ముఖ్యముగా మూలములు మూడు. అవి అక్షరము, అక్షరముల సమయము, అక్షరముల సమయము. ఈ మూడు అక్షరముల సమయములను కలిపి అక్షరముల సమయము అని పిలువబడును. ఈ అక్షరముల సమయములను కలిపి అక్షరముల సమయము అని పిలువబడును. ఈ అక్షరముల సమయములను కలిపి అక్షరముల సమయము అని పిలువబడును.

మొదట అక్షరముల సమయమును గురించి చెప్పవలసివచ్చును. అక్షరముల సమయమును గురించి చెప్పవలసివచ్చును. అక్షరముల సమయమును గురించి చెప్పవలసివచ్చును.

అక్షరముల సమయమును గురించి చెప్పవలసివచ్చును. అక్షరముల సమయమును గురించి చెప్పవలసివచ్చును. అక్షరముల సమయమును గురించి చెప్పవలసివచ్చును.

అక్షరముల సమయమును గురించి చెప్పవలసివచ్చును. అక్షరముల సమయమును గురించి చెప్పవలసివచ్చును. అక్షరముల సమయమును గురించి చెప్పవలసివచ్చును.

అక్షరముల సమయమును గురించి చెప్పవలసివచ్చును. అక్షరముల సమయమును గురించి చెప్పవలసివచ్చును. అక్షరముల సమయమును గురించి చెప్పవలసివచ్చును.

అక్షరముల సమయమును గురించి చెప్పవలసివచ్చును. అక్షరముల సమయమును గురించి చెప్పవలసివచ్చును. అక్షరముల సమయమును గురించి చెప్పవలసివచ్చును.

అక్షరముల సమయమును గురించి చెప్పవలసివచ్చును. అక్షరముల సమయమును గురించి చెప్పవలసివచ్చును. అక్షరముల సమయమును గురించి చెప్పవలసివచ్చును.

అక్షరముల సమయమును గురించి చెప్పవలసివచ్చును. అక్షరముల సమయమును గురించి చెప్పవలసివచ్చును. అక్షరముల సమయమును గురించి చెప్పవలసివచ్చును.

సామ్రాజ్య శాసన సభ.

వాణిజ్య సభ.

హిందూ దేశ వాణిజ్య సంఘమువారు సర్ ఫజల్ ఖాన్ కరీంఖాన్ గారిని సామ్రాజ్య శాసన సభ్యునిగా నియమించిరి.

పరాసు ధార్మి (రెసుక్రాసు) సంఘము.

లండను మేయరుగారి విజ్ఞప్తి.

సిమ్లా, జూలై 18.— నెంటుబాను అంబులెక్సు సంఘమువారి టెంటుల ప్రకటించిరి:

నేడు (14-7-18) ప్రాత్యుదేశపు కంఠిగాన ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమునందలి పక్షపక్ష దేశములవారు నేడు ప్రత్యేకముగా సహాయము చేయవలెను. ఇందుల కధినివేతనములవారు చాల కృషియుచున్నారు. ఈ యుద్ధభార మింపంబున వారికి దుర్బలమై యున్నది. పంపగోరువారు "ఫ్రెండ్లివారు కొరకు" అనివాసి సిమ్లా నెంటుబాను జనరలు శ్రీకంఠ్ గారికి వంపినచో వారందఱేయుదురని లండను మేయరుగారు నుడిచిరి.

మద్రాసు

భాగ్య కేసు.

ఒక సంవత్సరము క్రిత విధింపబడుట

కల్లికోట, జూలై 18:— పుల్లవారు తాలూకా నెలలో అందునందు నివసించుచున్న నరకటన్ణ అను ధనంతుడగు ఒక మైస్టర్ కన్వీనర్ భాగ్య కేసునందు దీక్షిత్తు నెమన్న జడ్జి గారికినము తీర్పుచెప్పిరి. 1918 వ సంవత్సరము జూలై నెల వా ర్షి నే టు జడ్జి కోర్టు లో ఒక కేసునందు దీక్షిత్తు ఫిర్యాదిగా నుండెను. తీర్పు అతనికి ప్రతి హులుగా చెప్పబడెను. తన అక్రమములనే అప్పిలు కాలము పూర్తియైనందున అతడేమియు చేయలేక "సర్టిఫైడ్ కాన్వీనర్" రవాణా తోలి యున్న దానిని 25 రూపాయలతోనూ ఒక వాల్టరు గాడి బునెను. వాల్టరు గారు రవాణా తోలి యున్న మాన్యు చాని దానిని కాబులచేయుచు అప్పిలు కాలానికి పూర్తిగానికి ఆ మాన్యు చూపిరి. రిజిస్ట్రార్ గారును దానిని జడ్జికి చూపిరి. జడ్జిలు మధ్యుని భార్య చేసినందున ప్రాశస్త్యము చేయవలసినది యు త్తరువు చేసిరి. మధ్యుని రికార్డునందు తన శత్రువు లెవరో ఈ కేసుకు కావలసిన పుట్టింపునందు చెప్పకొనెను. జడ్జి అతనికి ఒక సంవత్సరపు కఠినతక్ష విధించెను.

బొంబాయి

ప్రధానోపాధ్యాయుని దాక్షిణ్యపు కేసు

బొంబాయి, జూలై 18:— బొంబాయిలో కేంద్రీలు మోస్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయులు. టి.వి. కావేరీ గారు తన పుత్రుడగు మాన్యు కంఠిముగ కొట్టెనని అతని తల్లి లాసీకి బొంబాయి మూడవ రాజధాని మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో కేసు గు నతి చేసెను. "ఆదాల్తుకు సాతకాల్తోచేరి కి వారములు మాత్రమే ఆయనది. మద్రాసు వానిని మోటుబెట్టుకొట్టెను. పిల్లవాడు స్వేచ్ఛకడకి జడవనెలలోనే మరలభూమిపై నడుగు పెట్టగలిగెను. వానినిసాతకాల్తో ప్రజేకెట్టిపుడే వానికి న త్రియును భీతియును కలదని నేను మద్రాసులోని క్లిప్తన యుపాధ్యాయులతోను చెప్పితిని. మద్రాసు పిల్లవాని నిలుకొట్టినపిచ్చుట నేనుమరల మద్రాసుచేర జూరారు లుత్తరమును వానినితిగాని మద్రాసు సమాధానమే యిచ్చుతేను" అని ఫిర్యాదీ వాక్కులయిచ్చెను. ఇందుకుమల వ్యావహారికులు వాదించిరి. పిల్లవాని చేతులలో పెట్టుకు కబడెనని వైద్యులు పాక్ష్యమిచ్చిరి.

"రెండుచేతులలోను మద్రాసు చెయ్యి పెట్టుకొట్టుట నేరము కాజాలదు. అది చాల స్వల్పమున కిత్తు. పిల్లవాడు నీరసభీతితో నున్నందున వా రెండుపెట్టుకే చేతులు పొంగి యుండవచ్చును. ఆంగ్ల దేశమునందలి చోరో ఈటను మున్నగు సాతకాలలలో నింతకన్న కఠిముగ శిక్షించుట. హిందూదేశమునందు కఠిముగ శిక్షించనీ శిక్షించుట. కాన మద్రాసు కఠిముగ మోటుకడకు శిక్షించెనని ఫిర్యాదీ బుజువుతరవలసి యున్నదని" మేజిస్ట్రేటు గారు నుడిచిరి. కాని మరల కనికరించి మద్రాసుని 18వ తేదీన కోర్టుకుప్పించి ముఖాముఖి ఫలాహార్యవాసన రాజీ చేసెననిరి.

బొంబాయి బ్యాంకు వడ్డీ.

బొంబాయి బ్యాంకు వడ్డీ నూటికి 1 రూ॥ నుండి 4 రూ॥ ల వఱకు తగ్గించబడినది.

మొయిలు స్త్రీమరు.

గతమాస 25 వ తేదీన బొంబాయికుండి పోయిన "ఆరే బియా" (Ara) మొయిలు స్త్రీమరు ఈ నెల 12 వ తేదీన నురక్షి తమ (RAD) - 1 నుకు చేరినది.

Arzerum st. latum which

బొంబాయి శాసన సభ.

పురపాలక సంఘ నియోజకము

బొంబాయి, జూలై 18:— బొంబాయి పురపాలక సంఘమువారు ఈ దినము సభచేసి సామ్రాజ్య శాసన సభా సభ్యులుగా నెమ్మకొనబడిన ఆరేబిలు వాచాగారికి బహు బొంబాయి శాసనసభలో చునీలాయించి. మెహతా గారిని సంఘముతరపున సభ్యులుగా నుండుటకు నియమించిరి.

బుగళము

కలకత్తా తున్ను క్లబ్బు కేసు.

కలకత్తా, జూలై 18:— ఈ కేసు ఈ దినము నుజుల విచారణకు వచ్చింది. వాదితరపు. జోరాజ్ గారింకను వాదించిరి.

వ్యాజ్యభూమి ప్రభుత్వమువారికోరికతో వ్యాజ్యమునూర్తి తెలిసికొన గోరెను. ప్రభుత్వమువారు క్లబ్బువారికి భూమివిషయమున ఒక పక్షమును వాగ్దానియిచ్చిరిగాని, ప్రభుత్వము వానిని భూమియందే తొలగించుటకు క్లబ్బు వారి కధికార మియబడినదా అను విషయమే విచారంపలసిన ప్రశ్న చూ కొరాబు గారు చెప్పిరి. ప్రభుత్వమువారు క్లబ్బువారికి వాగ్దానియిచ్చిరి కాదుగాను. ఆభూమిలో వారిరెండుకులములు జనువులు క్లబ్బు వారికిచ్చిన లై సెన్సుకును ఈ లై సెన్సునందు వాదిని తొలగించవలసినదని ఏమాత్రమునులేదు. ఈభూమిగద్దన వాదించి వారి గుండ నడచుచు, వారిని ఉపయోగించుకొనుటలో క్లబ్బువారిటంకము నిచ్చుటకు వారికధికారములేదు. ఈవ్యాజ్యములో హిందూదేశపు కార్యదర్శి సాక్షిగానుండుట యశరముగాదు. హిందూదేశపు కార్యదర్శికి వాదికి ఏమియు సంబంధములేదు.

తరువాత వాదితక్షమున బక్షంకు గాను సమ్మత్యురని నుండి వాదించిరి.

వ్యాజ్యమునై తన తీర్పుకు నిలిపి నుండిరి.

మధ్యరాష్ట్రములు

మొస్కూరీపురము

లక్నో, జూలై 18:— మొస్కూరీ పురపాలక సంఘము వారు తెప్పి నెంటు గర్రునుగానికి నుమ్మించిన కన్వీనర్ పర్తి మునకు ఫిర్యాదు శిక్షిస్తుత్తరమిచ్చుచు నిట్లు చెప్పిరి.

ఈమొస్కూరీపురము పర్వతభూమి, నేనదికాలము చట్ట దనుకొజుకు రాజపుటానా మధ్యఇండియా కాలెక్టరయందుండియు కొన్నియితర స్థానముల నుండియు రాజులు చూర రాజులు జమీందారులు మున్నగు ధరవంతుకు వచ్చుచుండును. రాజపురమునందే రజువారినికట్టు విషయముకొన్ని యిచ్చుదులు తొలగిగోయింది. తర్వాత ఈరీసాంతము కాలెక్టరు పురపాలక సంఘము వారునుమ్మకు తగ్గించు విషయమునుమ్మకుడ ప్రభుత్వమువారు బాగ్మిత్తతో మోదించెదను.

సంయుక్త రాష్ట్రములు

గోకులప్రసాదు లంచపు కేసు.

అలహాబాదు, జూలై 18:— వాయి గోకులప్రసాదు గారు లంచము తీసినను కేసు నిన్నటిదినమున ఈ దినమున గూడ నుజుల విచారణకు వచ్చింది. ఇది గాక అలహాబాదు క్యాంకువారికి మడిబాజుకు గలిగి కేసువిషయమునూడ విచారంపబడినది. జడ్జి మేల్లుకు విశోదచేసేకేయల వారిగుండ జడ్జికి 100 రూ॥ల లంచము మోదయలకు నకును పునెల దానై ఉత్తరప్రభుత్వ తరమున జరిగిన తీర్పు ప్రతివాది కక్షకుం చెప్పటకు జడ్జి 5 కేల రూ॥లడి నెనట. ఈకేసుకు సంబంధించిన సాక్షులందఱును విచారంపబడిరి.

బర్రా

రాజప్రతినిధిగారు బర్రా రాష్ట్రమును సందర్శించుట

ఆహ్వానము. సమావేశము

రంగూతు, జూలై 18:— రాజప్రతినిధి గారు బర్రా రాష్ట్రముకు సందర్శించు సందర్భమునూర్తి జూబిలి హాలులో ఆహ్వాన సంఘమువారు సభచేసినదనిచూచు అతర్పు బడిన పంధియును ప్రవాకి రిగకస్సాగతము నిమ్మటకు, సాధారణ నిధియందే రెండుపదిట్లు నేనుటకు తర్పు యితర కులకు సామ్మ వ్యయము చేయవలయుటకు తీర్మానించిరి.

రైలుప్రమాదము.— రాజమండ్రి, గోదావరి స్టేషనుల మధ్య ఒక బ్రాహ్మణ ప్రయాణికుడు 11 వ తేదీన చచ్చాడు మొయిలుబడిలోనుండి క్రిందపడి కాలభర్తయనొండెట. తన ముగ్గుమీదనే పడి యుండిన. ఆ నున యెవరై నది కాదనా కున్నది.

THE GREAT WAR.

Russian Progress West of Erzerum.

MAMAKHATUM CAPTURED: TURKS FLEE IN DISORDER.

Mecca Sheriff's Rising: His Supporter's Success.

MUNITIONS AND HOLIDAYS: THE PREMIER'S STATEMENT.

[Reuter's Agency.]

France.

British Progress. Lost Ground Recaptured.

LONDON, July 13. A British communique reports:—The day was marked by sharp local fighting in certain areas. We recaptured in Mametz Wood all ground lost last night and now hold the whole Wood. We also progressed in the Trones Wood. Numerous German dead in this vicinity show the costliness of last night's attack.

Two heavy German attacks against Contalmaison completely broke down.

Raids on Trenches Repulsed.

General Haig this afternoon reports heavy artillery duels and fighting in certain sectors but the situation is everywhere unchanged. Attempted raids on our trenches west of Wytschaete and south La Bassee Canal were driven off. Our aeroplanes despite unfavourable weather were constantly active over German lines where all attacks on them were driven off.

LATER.—General Sir Douglas Haig reports that the British, after a brisk bombardment on the 10th, carried Contalmaison by assault and repulsed a strong counter-attack with heavy loss. The whole village is now in the hands of the British, who also stormed several lines of trenches in the Mametz Wood.

Intense Bombardments.

PARIS.—This afternoon's communique reports intermittent cannonade on Somme and intense bombardment at Souville, Chenois and Lauffee. There was no infantry action on the right of the Meuse.

Germans Gain Little Ground at Great Cost.

PARIS.—A communique says:—There is nothing to report on the Somme front. An attack by six German regiments on Fort Souville on the right of the Meuse gained only a little ground at the cost of enormous losses.

German Attack on Fort Souville.

German attack on Fort Souville was made after fierce artillery preparation. Infantry at ten in morning debouched from Fleury village, Vaux and Chapitre Wood. Notwithstanding the violence of massed assaults on a narrow front the only German gain was a little ground in the vicinity of Chapelle Sainte Fine, at the intersection of Fleury Vaux road. Fierce bombardment continues in the whole region of Souville, Chenois and Lauffee.

Desperate Struggles.

Reuter's representative at headquarters, describing the battles for Mametz Wood and Contalmaison, emphasises their extraordinary desperation and the almost appalling formidableness of the defences. Both places were literally honeycombed with Bosche-packed dugouts the inmates of which remained hidden till we entered and then poured out, dragging machine-guns and bags full of bombs in their wake. Innumerable individual and sectional combats of a very fierce and bloody nature ensued, before the places were finally in our hands. The capture of Mametz Wood brings the British at this point within 300 yards of the front trench of the enemy's second line.

Fight for Trone Wood.

A French correspondent states that the battle for Trone Wood was probably the bloodiest and most obstinate struggle of the war. The wood was a mass of trenches full of Germans. The British launched a brilliant attack which carried most of the wood, and then the Germans furiously counter-attacked several times. When the British yielded ground, the Colonel turned back, and, shaking his fist, said:—"Wait, gentlemen, you will soon hear of us again." Then the British batteries opened up and were followed by another charge headed by the Colonel. A terrible mele ensued, in which the Germans were reinforced. Finally, after six hours sweating hand-to-hand fight, the British nearly trapped the Germans by advancing in crescent formation, and the horns, closing in, forced the enemy to run to escape annihilation.

Great Britain.

All Government Holidays to be Postponed. PRESSING WAR NEEDS.

The Premier's Statement.

LONDON, July 13. In the Commons to-day Mr. Asquith announced that owing to war needs the Government proposed the postponement of all holidays until such time as might be announced. Negotiations with workers on the subject were proceeding. Mr. Asquith said he thought he was entitled to say that a very favourable change had been produced on the military situation by the Allies' offensive which was only beginning. It required for success great and continuous supply of munitions of which there is ample at present. (cheers.)

the daily consumption was enormous and he appealed to the patriotism of the workers and public generally to postpone the holidays in order the attack so brilliantly begun might be carried to a triumphant conclusion.

Munitions and August Holidays. Mr. Lloyd George's Probable Appeal.

LONDON, July 13. It is understood that a Bill will be introduced to obviate Mr. Lloyd-George seeking re-election. It is believed that Mr. Lloyd-George is considering the question of making an appeal to munition workers to postpone the August holiday until September.

Two Trawlers and two Smacks Sunk.

LONDON, July 12. A submarine has sunk two trawlers and two smacks off Whitby. The Crews were rescued.

King George & Y. M. C. A. War Work. His Majesty's Congratulations.

LONDON, July 13. King George has written to Mr. Virgo, General Secretary London Central Young Men's Christian Association, who is going on a special mission to the Dominions, India and the Crown Colonies asking him to convey to the Association's organisations in those countries His Majesty's congratulations on their successful work in the war.

Russo-Japanese Treaty. Communicated to Britain.

LONDON, July 13. In the Commons Lord Robert Cecil said that the terms of the Russo-Japanese Treaty had been communicated to Britain by Japan confidentially before the publication. Britain thereupon expressed her great satisfaction to Japan and Russia. Otherwise there had been no communication between Britain and Japan and Russia.

Export of Cotton Goods.

LONDON, July 13. Reuter learns that Great Britain has asked the Netherlands Overseas Trust to prevent export of cotton goods from Holland to neutrals.

Incometax Deductions in Fixing Profits.

LONDON, July 13. The King's Bench has decided that it is permissible to deduct the annual value of branch premises abroad in fixing profits of a business for income tax.

Kitchener Memorial Fund Opened. TO PROVIDE FOR DISABLED SOLDIERS Of Army and Navy.

LONDON, July 13. The Lord Mayor has opened the Kitchener National Memorial Fund, income from which will be used to provide for disabled Officers and men of the Navy and the Army. A portion of it will be used immediately to equip some disabled Officers. Queen Alexandra will preside over the Council of the Fund which includes Lords Lansdowne, Derby, Rosebery, Cromer and Beresford and Sir William Robertson and Sir William Birdwood.

The Bank of England rate of discount is now 6%.

Russia.

Enemy Attempts to Cross River Defeated.

LONDON, July 13. PETROGRAD.—A communique says:—Fierce fighting continues on the river Stokhod. Attempts of the enemy to cross the river again were defeated.

Germany.

1918 Class to be Called Up.

LONDON, July 13. Pay books of German prisoners show that Germany is preparing to call up 1918 class.

Turkey.

Russian Progress West of Erzerum.

LONDON, July 13. The Russians are progressing appreciably west of Erzerum and have captured 107 Officers and 1684 men during the week besides artillery. The Turkish line of retreat is littered with arms and stores.

Mamakhatum Captured by Russians.

LONDON, July 13. PETROGRAD.—The Communique says:—The Russians west of Erzerum stormed and recaptured the town of Mamakhatum which the retreating Turks set on fire.

TELEGRAMS.

Arabia.

THE MECCA SHERIFF'S RISING. His Supporter Captures Kufuda.

LONDON, July 13. The Cairo Journal "Mokattam" reports that Sayd Idris supporter of the Sheriff of Mecca has captured the town, fort and garrison of Kufuda. It is understood that the Arabs from Mesina to Damascus support the Sheriff.

Mesopotamia.

Brigands Punished.

LONDON, July 13. The Official Mesopotamia Despatch reports minor encounters in which we punished the brigands. Enemy artillery and aircraft ineffectually bombarded our lines at Samuiyat.

BALKANS

Bulgarian Government in a Minority. In Parliament.

LONDON, July 13. AMSTERDAM.—A Sofia telegram states that the Bulgarian Government has been placed in a minority owing to the defection of Stambalovests.

Deserters Interned in Rumania.

LONDON, July 13. BUKHAREST.—During June a thousand Austrian and Bulgarian deserters were interned in Rumania.

Mutiny of Bulgarian Troops.

LONDON, July 13. BUKHAREST.—Recent Bulgarian arrivals state that a Bulgarian regiment mutined and murdered its German officers. Another regiment, which was sent to punish the mutineers, joined the latter.

Roumanian Neutrality.

Pessimism in Germany.

LONDON, July 13th.—The special correspondent of the "Berliner Tageblatt" at Bukharest is pessimistic regarding the intentions of Roumania. He believes, however, that Roumania will not join the Allies until the Russians have crossed the Carpathians. He states that the Allies are helping Roumania in the matter of munitions.

Holland.

Holland and the War.

A Big War Credit.

THE HAGUE, July 13th.—A Bill authorising an extraordinary war credit of 75 million florins has been introduced into the Second Chamber.

United States.

"Deutschland's" Sister Vessel.

LAHORE, July 13. LONDON, July 12th.—It is stated in Rio Janeiro that the "Deutschland's" sister, the "Bremen," is expected in ten days.—("C. and M. Gazette.")

Russo-Japanese Agreement.

American Anxiety.

WASHINGTON, July 12. A resolution has been introduced in the Senate, asking Mr. Lansing to report whether the Russo-Japanese alliance will close the door in China to American business interests.

INDIAN TELEGRAMS.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Simla.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, July 13. The following telegram, dated the 3rd instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

Severe fighting continues on the British fronts, particularly in the Trones Wood east of Montauban. It is triangular in shape, 1,400 yards from north to south, with a base 400 yards, and has been strongly defended by the Germans with trenches and wire entanglement. On the morning of the 8th the British captured the southern end of the Wood and subsequently extended their position towards the north. The Germans made five fruitless attacks after bombarding the Wood with all kinds of armaments, but on the afternoon of the 10th, after a sixth desperate attack, the Germans succeeded in entering the Wood at the expense of very heavy casualties. Fighting there continues. The British made progress in the Mametz wood; also near Ovillers, La Boisselle and other points.

The French have captured La Maisonnette on Hill 97 three quarters of a mile southwest of Peronne. The hill is of tactical importance as dominating the Somme. The Germans bombarded with extreme violence positions north of Verdun, but undertook no infantry assault.

The Russians continue to drive back the enemy north of the Lutsk salient. The enemy in their retreat blew up the majority of bridges over the Stokhod, but a desperate battle is raging on the left bank. The Russians repulsed a German counter-offensive east of Buranovitch and south of Dvinsk.

TELEGRAMS.

The Italians continue to press their offensive. Their Alpine troops made progress, in Dolomites.

The Russians made progress nine miles west of Trebizond and south of the Taurus, where they have driven the Turks from their position.

General Smuts occupied Tanga a port in East Africa.

A German submarine, declared to be a merchant vessel, reached America. It now appears that ten British submarines already crossed the Atlantic from Canada. One result of the battle of Jutland is that over 300 British merchant vessels, hitherto locked up in the Baltic Ports, now have been able to escape.

Goods Shipped to Denmark.

SIMLA, July 13.

A Press communique states:—With reference to the Press communique dated the 1st March, 1916. His Majesty's Secretary of State for India has now decided that, in respect of goods shipped to Denmark via the United Kingdom, provided it is clearly indicated on the bills of lading that the goods are intended for Denmark, shipments may be allowed to proceed, without waiting for his permission, to London, where the necessary guarantee will be furnished to the British Customs authorities. The necessary instructions have been issued to Collectors of Customs in India.

French Red Cross Society.

An Appeal from the Lord Mayor of London.

SIMLA, July 13.

The following Press note has been issued by the St. John Ambulance Association:—

The Lord Mayor of London appeals to every part of the Empire for a special effort of the charitable public on France's Day, July 14th, the proceeds to be administered by the London Committee of the French Red Cross Society. The appeal to which it is stated the Dominions are responding magnificently asks for generous contributions from rich and poor alike. The heavy load which the French Red Cross Society had to shoulder during these terrible days requires no description here. Donations can be sent through the General Secretary, St. John Ambulance Headquarters, Simla, marked French War Cross.

Bombay.

Mr. C. V. Mehta.

Elected in Place of Mr. Wacha.

BOMBAY, July 13.

At a special meeting of the Bombay Corporation, to-day, Mr. Chunilal V. Mehta was elected as that body's representative in the Local Legislative Council vice the Hon'ble D. E. Wacha, elevated to the Imperial Legislative Council. Mr. Mehta is at present the President of the Corporation.

A Charge of Assault.
Against a Headmaster.

BOMBAY, July 13.

The Third Presidency Magistrate had to-day before him a matter in which notices had been issued, at the instance of Mrs. Lucie King, against Mr. T. A. Savage, Headmaster of the Cathedral High School and Honorary Magistrate, to show cause why process should not be issued against him on a charge of assault. Mrs. King alleged that her little son, Mark, who had been in the Cathedral School for only 3 weeks, was brutally caned by Mr. Savage. Little Mark had recovered from an attack of smallpox only in January last, and when he was admitted into the school, she told Mr. Savage and other teachers that the boy was subject to stammering and was nervous. After the alleged assault she wrote repeatedly to Mr. Savage, demanding some explanation, but the latter had ignored all letters.

Counsel for both sides argued the matter at some length, and medical witness were called to prove the injuries in the lad's palms.

The Magistrate said that two cuts which had been given on either hand was a very moderate punishment, and the swelling in the boy's hand may have been due to the boy's weakness. In English public schools, such as Harrow and Eton, corporal punishments was more severe than in India. Unless it was shown that Mr. Savage deliberately and brutally caned the lad to cause injuries he could not issue process. The Magistrate, however, felt much sympathy for Mrs. King.

Eventually it was settled that the parties should meet in the Magistrate's chamber on the 18th instant, when he would arbitrate the matter.

Bombay Share Market.

BOMBAY, July 13.

An excited market with good prospects and a consequent rise in the rates of all shares with easy money, good monsoon and no cloth coming from Europe, there is very chance of a further rise. Standards advanced to Rs. 1,355, Madhows to Rs. 1,475 and Centrals to Rs. 2,300. Swadeshis were steady at Rs. 1,760. Fazulbhoy's advanced to Rs. 512½. Crescents to Rs. 130. Currimbhoy's to Rs. 266½ and Indore Malwas to Rs. 320. Tata Mills were steady at Rs. 190 and Indian Bleaching at Rs. 157½. Davids were unchanged and neglected at Rs. 472½. Bank shares were neglected. In miscellaneous shares Bombay Burmahs were firm at Rs. 926. Tata Iron and Steel ordinary were weak at Rs. 173½ and deferred steady at Rs. 155. Tramways were firm at Rs. 277½ 3¼ per cent Government paper declined to Rs. 76 and small places at Rs. 76-12.

Calcutta.

Calcutta Turf Club Case.
Resumed Hearing.

CALCUTTA, July 13.

At the High Court, to-day, before Mr. Justice Chaudhuri, the hearing of the Turf Club case was resumed, when Mr. Zorab, on behalf of the plaintiff, continued his address. He referred to the lease between the Secretary of State and the Turf Club and

TELEGRAMS.

said the last clause in the lease negated the right of possession in the lessee to exclude the landlord.

Mr. Justice Chaudhuri wanted to know whether it was a Crown grant or not.

Mr. Zorab said that it was a document between the Crown and the Turf Club, but the question was whether it conferred any right on the Turf Club to exclude the plaintiff. Counsel next submitted that it was not a lease, but a mere license to hold races there, and, therefore, they were not entitled to eject the plaintiff. They had no right to interfere with the plaintiff's passing and repassing and his access to, and the use of, this land. Counsel next said that the Secretary of State could not be a necessary party to this suit, as the plaintiff used the defendants' for test as wrongdoers. The Secretary of State had done no wrong against the plaintiff.

Mr. Justice Chaudhuri observed that it was a case of public right to remedy a private wrong.

Mr. Zorab said that was not a correct way of putting it. That was one of the facts constituting the plaintiff's cause of action. He, being a member of the public and entitled to go there, had been refused admission.

Mr. Buckland next addressed the Court also on behalf of the plaintiff. As regards the questions of defamation, privilege, justification and damages. Counsel said that on the question of privilege the Turf Club tried to make out that they had a duty to perform towards the public. As a matter of fact there was really no duty to the public whatever. Racing was purely in the interest of gambling and in the interest of owners. The whole aim and object of the Turf Club rules was to enable the owners to back their horses at longer prices and get more money from book-makers, who, in turn, get more money out of the public. In conclusion, Counsel submitted that, as regards defamation, the defendant had wholly failed, and that there was no privilege and justification.

His Lordship reserved judgment.

United Provinces.

The Gokhul Prasad Bribery Case.

ALLAHABAD, July 13.

In the enquiry into the alleged charges of corruption against Babu Gokul Prasad yesterday and the greater part of to-day was taken up with the cross examination by the defence of the prosecution witness in the first case. The second case taken up was that in connection with the suit of the Allahabad Bank Ltd. Vs. Manilal in which it is alleged, bribe of "shali rumal" valued at Rs. 100 was accepted through Benode Behari the Judge's nephew and negotiations were entered into for payment of Rs. 5,000 as motive for deciding the case in favour of the defendant. Manilal deposed to sending "shali rumal" to Banode Behari through his children's tutor N. N. Chatterjee who returned and related to him that Rs. 5000 was asked as price for deciding the case in his favour. The tutor was also examined and he described his interviews with the Sub-Judge and Benode Behari.

Mussoorie Municipal Improvements.

The Ropeway to be an Accomplished Fact.

LUCKNOW, July 13.

Replying to the address presented by the Municipal Board at Mussoorie, the Lieutenant-Governor said that, as a result of the amenities enjoyed by that hill station, it attracted more of the great Chiefs of Central India and Rajputana than any other health resort. It was also a favourite sanatorium of the great merchant princes of Calcutta and of men of wealth and leisure throughout the length and breadth of India. His Honour announced that some of the final difficulties in connection with the ropeway from Rajpur had vanished, and the scheme would soon be an accomplished fact, and said that the proposal for lightening the municipal debt would also have his fullest consideration.

Burma.

The Viceroy's Visit to Burma.

Reception Committee's Meeting.

RANGOON, July 13.

At a meeting of the Viceroy's Reception Committee, held this evening at the Jubilee Hall, Sir Charles Fox presiding, resolution were carried to accord their Excellencies Lord and Lady Chelmsford a fitting reception in the pandal erected near the landing wharf, and that, in consequence of the present war time, there should be no triumphal arches and no grants were to be made from the general fund for pandals other than the Reception Pandal and the pandal for school children. The Streets Decoration Committee was authorised to ask for the co-operation of the Indian communities in erecting pandals. The meeting also proposed to hold a Burmese regatta, as on previous Viceroy's visits, but the opinion of His Excellency was to be obtained before the matter could be finally decided.

Mysore.

Y. M. C. A. Annual Meeting.

BANGALORE, July 13.

There was a large gathering of ladies and gentlemen, including a number of men of the Territorial Regiment, present to-day at the annual meeting of the Bangalore Y. M. C. A., held this evening under the presidency of the Hon'ble Mr. V. H. Cobb, C. S. I., British Resident, in Mysore, General Coker, Dr. Coleman and Mr. A. B. Cox were among those present. The report for the past year of the work of various branches of the Association in the city and the Civil and Military Station presented by Mr. C. H. Yates, Vice-President of the Association, as well as the statement of accounts submitted by Mr. W. C. Bose, Honorary Treasurer, showed considerable progress of the splendid work the Association was doing for young men and boys, and of the liberal support it had from the public, both European and Indian.

Mr. K. J. Saunders, one of the Secretaries of the Y. M. C. A. who was working with the Indian Expeditionary Force in France, in the course of a lengthy address, gave an account of the work the Association had

TELEGRAMS.

been doing troops since the outbreak of the war both in India and the various centres of war—in France in Mesopotamia and British East Africa. He referred to the work of the Secretary of the Association for organising centres, providing entertainments, distributing comforts, writing letters for soldiers and visiting hospitals, and pointed out that services were rendered by them to all soldiers of His Majesty, irrespective of caste or creed. He then referred to the financial campaign which they proposed to undertake for special funds for war work, and appealed for funds. He in conclusion, announced a subscription of Rs. 500 which H. P. the Maharaja had given for the Y. M. C. A. and Rs. 800 from the Resident, the referred to the promised help from Mr. Shirley Tremesine of Calcutta, who had liberally helped the Y. M. C. A. when in Calcutta.

The Hon'ble Resident, in the course of a few closing remarks, observed that he had only one thought at that moment, and that was this war and its successful termination. He was of strong opinion that on this war depended everything that was dearest and nearest to them in life. He, therefore, had no hesitation in reiterating the demand made by Mr. Saunders for a special fund for war work. He eulogised the splendid work the Association was doing irrespective of caste or creed, and referred to His Majesty's appreciation of the Y. M. C. A. work during the war, contained in the message which His Majesty sent to a public meeting in London.

South India.

One Year for Forgery.

CALCUTTA, July 13.

Mr. G. H. B. Jackson I. C. S., the District and Sessions Judge, disposed of yesterday an interesting case of forgery in which the accused was a wealthy Moghah named Kooriyat Marakkarkutty of Vergore Amsham Walluvanad Taluk. The accused was the plaintiff in a suit disposed of by the Temporary Subordinate Judge of Palghat in 1913. The suit was decided against him and as the appeal time had expired through his own neglect the accused with a view to get the appeal admitted in the Madras High Court altered the "date of delivery" on the certified copy of the Judgment granted to him from the court and sent it to Mr. F. P. Madhava Menon, Bar-at-Law with a money order for Rs. 25 and a letter requesting him to file an appeal in the High Court. Mr. Madhava Menon noticed the alteration in the date and in filing the appeal, he brought it to the notice of the Registrar, Appellate side, who in turn, brought it to the notice of the Hon'ble Judges, who sanctioned the prosecution of the accused for forgery. In the Sessions Court the accused totally denied having altered the date of delivery and sent the judgment, the letter and the money, order to Mr. Madhava Menon and submitted that the case was a pure concoction against him by some of his enemies. Mr. Madhava Menon was the most important witness for the prosecution. The assessors found the accused guilty and the Judge, agreeing with them, sentenced the accused to undergo rigorous imprisonment for a year. The accused was defended by Mr. T. M. P. P. Nedungadi P. A. B. L. while the prosecution was conducted by Mr. A. V. Govinda Menon B. A. B. L. the Public Prosecutor.

BRIEF TELEGRAM.

The P. and O. steamer "Arabia" which left Bombay on the 26th ultimo, arrived at Marseilles on Wednesday the 12th instant all well.

Sir Fazulbhoy Currimbhoy has been appointed as an additional Member of the Imperial Legislative Council representing Indian Commerce.

Completed figures of the preliminary jute forecast for India issued to-day show an estimated average of 26,13,000 acres being 2,35,000 above last year. Prospects of crops are fairly good.

LATEST TELEGRAMS.

The Strategy of the Italian Offensive.

Tribute of the "Times Correspondent."

LONDON, July 13.—The "Times" military correspondent after inspecting the Italian front pays a tribute to the strategy of the recent offensive. He realises that the enemy made a blunder in believing that Russia would remain quiescent also that the moment was badly chosen; their army did not exceed fifteen divisions. It is unlikely that the Austrians intended to invade Italy with this force since General Cadorna was known to have fifty divisions. The correspondent believes that the enemy anticipated that Italy's part in the Allies co-ordinated offensive would be a strong attack on the Isonzo front. By the Trentino attack they tried to raid off the Italian stroke. The moment the Austrian air scouts—who were uncommonly active, reported that General Cadorna had moved his reserves, completed his concentration and opened his counter offensive the enemy began to retire. In the writer's opinion it is quite possible for Italy to conquer the Trentino, but more advisable for her is to strengthen her blockade and then to throw her full weight against the Isonzo, eventually redeeming the Trentino, not at Trent but at Vienna.—(Pioneer).

Huge Austrian Losses.

LONDON, July 13.

The "Morning Post's" Budapest correspondent writes that the Austro-Hungarian losses were much discussed in the Parliamentary lobbies during the sitting at the end of June. Members who had returned from the Italian and Russian fronts put the total losses since the beginning of the incursion into Italy at over 6,00,000. That incursion is estimated to have cost 100,000 in killed and wounded. Officer members of the Hungarian Parliament estimate the same number killed and twice as many wounded on the Russian front. A member attached to general Bothmer's army stated that 100,000 were disabled through illness and lack of food. (Pioneer Cable).

ప్రకటన ధర వివరములు

కోర్టు ప్రకటనలు, వేలం నోటీసులు, మ్యూచి సిపలు ప్రకటనలు వగైరాలు వంక్రికి 0-3-0 వంతునను, స్వలాభ ప్రకటనలు వంక్రికి 0-4-0 వంతునను సంఘసంస్కారణ విషయములు; వివాహములు, జనన మరణాది విషయములు, ఇత్యాదులు పంజుల 0-2-0 వంతునను చార్జి చేయబడును. వంక్రికి లెక్కకు రాని ప్రకటనలు అంగుళము నకు తడవకు 1-0-0 వంతున చార్జి చేయబడును.

రూపాయ చార్జికి తక్కువ ప్రకటనలు ఒప్పుకొనబడవు.

బేవధముల విషయమైన ప్రచురణములు నీతి బాహ్యము కాని భాషలో వ్రాయబడవలెను. లేనిచో సంపాదకీయ సవరణములకు లోబడును.

కంట్రాక్టు ధరల వివరములు తెలియ గోరువారు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాసి తెలిసికొనవలయును.

ప్రకటన శాఖాధ్యక్షుడు

ఆంధ్రపత్రిక,

హిస్టరీక్స్ 212 వరదాను.

మీ బాయిలర్లు

విశేష కాలము పనిచేయవలెనన్న "ఇంగ్లీషు బాయిలర్లు కామోజిషన్"ను యువయోగింపవలయును. దానినుపయోగించిన బాయిలర్లు త్రుక్కు కట్టి పొక్కులు పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక మెల్లట్లుకు చక్కని మెరుగు నిచ్చును; ఆవమునున్న గొట్టములనున్న త్రుక్కు పట్టకుండగను సుధ్రముగా నుంచును. ఈ కామోజిషన్ యువయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి బాయిలర్లు చెడిపోకుండ ఎప్పటి కప్పుడు క్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యువయోగమును గురించి యు సలహాను గురించియు అసలు యేజెట్లకే వ్రాయవలయును

5 గాలనులుగల రమ్మ 1-కి రు. 25-0-0.

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు

389 ఇంజనీరింగు వర్క్సు

తపాలపెట్టె నెం 55కి రు మదరాసు

(వై కామోజిషన్ గోడనప్పుడు ఈ కత్తిక పేరుపొడ నువాహరింప గోరుచున్నాము.)

అలంకారత్వ విచారము.

ఆంధ్రకవితా విమర్శాగ్రంథమాలికా ద్వితీయ భాగము.

గ్రంథకర్త : ఈరుగంటి సీతారామయ్య.

ఇందు ప్రాచ్య పాశ్చాత్య విమర్శనా విధానములు లుచ్చరింప బడినవి. కావ్యమున నెట్లుండవలెనో, కవిత్వలక్షణ మెట్టివో, విమర్శన మేత్రోవను సాగవలయునో, కావ్య విర్రాణమున కలంకారము లావశ్యకములో, కావ్య, మొదలగు నంశము లన్నియు తేనెలొలుకు తైలిలో వ్రాయబడినవి. ఆంధ్రభాషా కుమారుల కిది మిక్కిలి యుపకరించును. వెల. 0-8-0.

వలయువా రీ క్రింది చిరునామాకు వ్రాసి తెప్పించుకొన వచ్చును.

చివుకుల మల్లికార్జునశాస్త్రి, 479-17-6-16 వేమూరు, గుంటూరుజిల్లా.

ఇండియన్ బాంకి (లిమిటెడ్)

ఈ బ్యాంకి యొక్క ఎస్టబ్లిష్మెంట్ ఆఫీసు ఈనెల 31వ తేదీ నోరువారము మొనరు (హైకోర్టున కెరుగుగా) వై. ఎమ్. సి. పి. కట్టడములో ప్రారంభింపబడెను.

కస్తూరి తులం గకి రూ 30-0-0

గోరోజనము తులం గకి 20-0-0

ఆదిపచ్చికాన లేక జున్న

తులం 1కి రూ. 3-4-0

రవభస్మము తులం 1-కి రూ 0-10-0

వంతుల తుల్య తులం " " 2-0-0

అమృతాంజనం డిపో, 109, ప్రెజిడెన్సీ స్ట్రీట్, బొంబాయి 7, సంబంధింప గలవారు

శ్రీ వైవమహానభ.

కళికటన.

సంస్కృతమూలభాషల వర్ణనీయమైనట్టి గాని కేవాఢ్య యము చేయవలెనట్టి గాని వైక బ్యాంకును బీదబాంకు వైక మహావర్ణనల దృష్ట్యావశ్యము గోరునెడల కనుసీతిగతులను తెలుపుకొనుచు నభవలం ముద్రింపబడి కత్తికలతో బంపబడి యుండు నమూనా ప్రకారము దరఖాస్తులను వ్రాసి యీ బాంకు నెలొప్పులతోగా చేడలారన మాలో నెవరి కర్దివైకను పంపుకొనవచ్చును.

కొంపల్లి కోటిలింగం, గుంటూరు.

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, చెన్న పట్టణము.

కార్యదర్శులు.

శింగ రాజు వెంకటసుబ్బారావు, బెజవాడ.

కోకాళుపతి.

గ్యాల్లీస్ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు నడుపుటకును, వాటిని కాగుటకును అగు తరీఖయిని నిచ్చుటకును మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుపుటో యేయేభాగములు యేయేవనుచున్నవో అది ఇతర కోయినపుడు స్వల్పముగావేయ రీతయను యాచార్యులు ఇట్ల అభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్ దొరకల్ల నేర్పించుదును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి కర్మ తెలియజారివద్దనుకొని లై సెన్సు యిచ్చించి నంతువును. ముందుకు ఫీను 40 రూపాయలు కట్టవలయును.

లింగ్విక్టులు బాల్లె నెల 1వ తేదీ నుండి ప్రారంభమగును. గ్లాసులో చేరదలచిన విద్యార్థులు బాన్ 31 వ తేదీకి గాని అంతకు ముందుగాని దరఖాస్తులు చేసికోవలయును. పాఠశాల విద్యార్థులు జోరినచో నిరసించుటకు తాత్పర్యములేదు. ఈ క్రింద నుదహరించువారికి వ్రాసికొనుడు.

(41) గ్యాల్లీ అండ్ కో, గ్రావ్యే, మదరాసు. Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

కమ్మతావుల వెదచల్లునది సువాసనద్రవ్య రాజము

ఆటోమోటివ్ బహారు (రిజిస్టర్)

ఆటోమోటివ్ స్పింట్ కలిపినదికాదు. సుగంధపుష్పముల రసము. నాణ్యగురించువులు చేతిగుడ్డపై పేసికొనినచో ఎంత మనోహరముగనో యుండును. వేసరానిలయును నంతుకది కావడము కలిగించగలను

నెల చిన్న సీసా 1-కి	...	0-8-0
" మధ్యరకం "	...	0-12-0
" పెద్ద సీసా "	...	2-0-0
సుగంధ కాడ్డ "	...	0-1-0

వి. సి. చార్జి ప్రత్యేకము.

సోలుపింజంట్లు:—ఆంట్ల ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

నెం 155 నామామనీసు, బొంబాయి.

మదరాసు ఏజెంట్లు:— ముహతా పురుషోత్తంమూర్తి

124 కం 29, నైసాలగార్ రోడ్, పూనెంకడినమీదం, మదరాసు.

వాధాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోషధి సారసపరిల్లా

అనరిచుభృత రక్తములను జనించుకాడ్డములకు కీటమనంటి మందు. మగపులను, మన్యులను, గండమాలును గండను, పాతకొప్పలను అన్ని విధములవలన గలుగు నర్మకొగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి కక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

28

ఐవోషధి సారసపరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను మధ్యకవ్వినను అన్ని విధములైన బోషములను పోగొట్టును. కీరమునందలి పాదరసబోషములను, మలబద్ధకమును కార్మిలంబంధమును నొప్పలను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరుచును. కీరకాకోగమును గలుగ జేయును. 16 రోజులవర మంతుటకు 4 టేబుల్ స్పూన్ల బుడ్డలతో ఆమ్ముచును.

ప్రాప్తేతరు:- పి. డి. సావంత్. గకర. పననవాడి నం 2 బొంబాయి.

Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi No. 124, No. 2. BOMBAY.

తెలుగు ఆనందవాచక పుస్తకములు

మొదటితరగతినుండి నాలుగవతరగతివఱకును మాయొద్ద సిద్ధముగానున్నవి. ఇవి వ్రాసింది జెందిన పితామహులు హై స్కూల్ ప్రధానోపాధ్యాయులైన బ్రహ్మశ్రీ, కూచి నరసింహంతులు బి. యె; యల్. టి. గారి చేతిను, పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావు - రి చేతను రచింపబడినవి. మతియు మొదటి మూడు తరగతులకాచక పుస్తకములను డైరెక్టరు గారు 1916 వ సం బాన్ వెల 6 వ తేదీన పోర్టునెంటు బార్లీ గెజెట్టులో పాఠశాలలయల దుబయోగింపవచ్చునని ఆను మతి యిచ్చియున్నాను. ఒక్కొక్క పుస్తకమునకు మిక్కిలి సుందరమైన సాదాపటములను రంగుపటములను నున్నవి.

ఆనందవాచక పుస్తకము, మొదటితరగతి రూ 0-2-0

" రెండవతరగతి రూ 0-2-6

" మూడవతరగతి రూ 0-3-0

" నాలుగవతరగతి రూ 0-4-0

N.B.—ఎక్కడగొను బుక్ సెల్లర్లకు కమిషన్ నీయబడును.

235 ఆర్. వెంకటేశ్వర అండుకో,

ఆనందా ముద్రాలయాధికారులు, మదరాసు.

స్వధర్మ ప్రకాశిని

మత విషయక మాసపత్రిక

సంకల్పర చందా రూ 2 లు మాత్రమే.

ఈ పత్రిక 8 సంవత్సరములనుండి నాణ్య ప్రకటింపబడుచున్నది. ఆంధ్రభాష నుండు ప్రకటింపబడుచున్న పత్రికలలో మతాచార విషయములను కాత్త్రుసమన్వయ రీతి ననుసరించి సహితసధర్మమును బోధించునట్టి పత్రిక మఱొక్కటి లేదు. ఈపత్రికకు కొంద రుదారులగు జమీందారులు రాజ పోషకులు 116 రూ॥ల నిచ్చుచున్నాను. దాదాపు 25 ప్రధానపోషకు లున్నాను. దీనియందు ప్రకటింపబడుచున్న "సహితస ధర్మదీపిక కాత్త్రుసమన్వయ రీతి నాతుర్వ్యయము" మున్నగు విషయములను హిందువులందఱు కలిపి తీరవలయును.

4-6 సంపుటలు మొదలుకొని 16 సంపుటలవఱకు గల ప్రాతీసంపుటలు ఒక్కొక్కటి 1-8-0 ఇచ్చెదము. 4, 5, 6, 7, సంపుటలు ఒక్కొక్కటి 1-0-0 ఇచ్చెదము. 8, 9, 10, సంపుటలు ఒక్కొక్కటి 1-0-0 ఇచ్చెదము.

రచయితలు:—మా నేజరు స్వధర్మప్రకాశిని, గుంటూరు, అని వ్రాసేది.

407

మీ కవసరమైనచో

యంత్రసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోత పోయినట్టిగాని పనులనుగురించియు, ఉక్కు, ఇనుపవాసములు, వంపులు వంపులుగ వంచ బడిన లేకులు కోణములుగా నున్నట్టి ఇనుప కమ్మలు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామానములను గురించిన అన్ని విషయములను గురించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారితోనే సంగతి సందర్భముల నెలహా నాలోచింపవలసినది. మీ సామానులను మిక్కిలి తక్కువ వెలల కిచ్చుటలోను కోరినంతనే వానిని సకాలములో సరఫరా చేయుటలోను గొప్ప పేరు మోగినవారు.

విలాసము:—

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ

సోత్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్స్ లిమిటెడ్
తలపెట్టె నెం 553 రు,
389 మదరాసు.
(వై కామ్రూజ్ గోకనభట్ట ఈ కంపెనీకి
శేఖరుడ నడవారింప గొతున్నాడు.)

దంతచూరము

వండ్లరోటుకు తీపులకు మంచిపొడుము.

ఈ దంతచూరముతో
వండ్లు తోముటవలన
చిగుళ్లనుండి రక్తము
నవించకుండును.

నోట దుర్గంధము లేక
యుండును. వండ్లు

ముత్యముల వెల్లగా నుండును.
అనేకులవల్ల ప్రతిరోజు వాడబడుచున్నది.
సర్వసామాన్యముగ అందరును వాడుటకు
తగియున్నది.

వండ్లకు బలము నిచ్చును.

చిగుళ్లు గట్టిపడును.

ప్రతివారము వేలకు వేలు డబ్బీలు విక్రయము
డబ్బీ 1-కి 0-2 0. డజన్ రూ. 1-2-0.

అమృతాంజనము డిపో,

7, తంబు శెట్టిపేట, బార్లిబువును, మదరాసు.

బంగారు పతకములను

మద్రాసులోను కలకత్తాలోను ఆయుర్వేదీ యావధ ప్రదర్శనములయందు నిచ్చిరి.

జాండూ ఫార్మ్యూటికల్

వర్కుస్

లేహములు, బిల్లలు, మాత్రలు మొదలగునవి యన్నియు శాస్త్రోక్త ప్రకారంబున సిద్ధపరుచుదురు. వెలపట్టికకై వ్రాయుదు. ఒకసారి చూచిన సంగతి తెలియును.

వ్యవహారములన్నియు నాంగ్లేయ భాషలోనే జరుపవలయును.

చెన్నపురిలోను చెన్నపురి రాజధానిలోను ఏజంట్లు కావలయును.

The Zandu Pharmaceutical Works
388 The Aurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 13.

188 మంచి ధాతువున్న మంచుకోటకు
ఇంక మీటికా తెలిపచున్నారా?
మద్రాసుజరిమాత్రము. 40 మాత్రముగల డబ్బీ క్రయము రు 1-0-0
కు ప్రసిద్ధముగా నుండునపుడు ఇంతింతమున మీరు
అనుభవించుచున్నారా? ఈ మాత్రలు బాల్యమున చెడునట్టి
రవ్వచేరే తెప్పించుకొన్న యెట్టి అసాధ్యమైన ఇండియన్
సూరము, వంపునకత్తియు, బలహీనము, రక్తకోమము, అజీర్ణము, మలబంధము మొదలగు అనేక వ్యాధులను విద్యుత్
వ్యక్తిగత నిమిషములో పోగొట్టును, రాజకీయ వారా
గ్నియంతే కేకవడి, 20, వై నాటకాచార్యుడు మద్రాసు.

చాల శ్రేష్ఠమైన ముక్కుపాడి.

వలము 1-కి రూ. 0-1-8, పిక్క 1-కి 8-0-0
సుగంధ ముక్కుపాడి
బుడ్డి 1-కి 0-4-0 డజన్ 1-కి రూ. 2-0-0
కే. పొన్నురంగ మొదలియారు,
ముక్కుపాడి వ్యాపారము,
హస్తాభివృద్ధి నెం. 175, మద్రాసు.

180 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును కాల్వకనుభవమునందుకు స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను ఆనుసరించుటవలననే కలుగుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలుగజేసి శరీరసౌఖ్యమును దృఢపరచును. ఆయుర్వేదీని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇవానుగా పొందుదును. పోస్టు చార్జియు మీమే భరించుకొనవలయును. వెంటనే వ్రాయుదు. 219 వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ, ఆలంకర్ణికాపాఠశాలయం. 157, బాడ్వే, మదరాసు.

Silks!

అద్భుతము!

సాగరిక హెచ్చికలది పరిపంచము అందముగనడుపుట నిశ్చయించుచున్నది. జనుల తమ శరీరసౌందర్యమునకు వలయు వస్తువులతోను పోయితినించుచున్నాడు. మనశరీరమునకు అందము తెచ్చు వస్తువులన్నిటిలో మనము భరించు దుస్తుల ప్రవృత్తియైనది. అందుచే జోకయోగముతోను, మా స్వల్పభుజు కోటకును, జపాన్, శూరత్, లెంగుళూరు మున్నగు స్థలములందు మేలైనపట్టు తెప్పించి అనేక అందమైన అంచులతో (సెల్లారంచు, గోలంచు, దక్షిణాదంచు, మామిడించు, దిండికల్ అంచు మద్రాసు) ఎక్కువకాణ్యము, తియ్యచు, తిరుగు, మృతపుగల, ఖండువాలు, చీరలు, వంచలు, కోటుతానులు, తలగుడ్డలు లాగునగువియు సేయించుచున్నాము. ఇదివరలో మాకద్దబట్టు ఖరీదుచేసిన వారిలో తెలుపునందుండి మాకుచేసిన యోగ్యతాకర్మములే మీము తెలుపుచున్నాము. బట్టలయొక్క ప్రాశస్త్యమునకు నిదర్శనము. విలువలకు ఈక్రింది చిత్రమును వ్రాయవలెను.

ఖరీదు	వెడల్పు	పొడవు	అంగుళములు	రజములు
12-0-0	47	8	8	8
10-0-0	47	8	8	8
7-8-0	47	8	8	8
11-4-0	27	5	8	8
11-4-0	82	5	8	8
8-12-0	82	5	8	8
8-0-0	54	1	8	8

459 (10-6-16)

Silks!!!

మూరత్ పట్టు ఖండువా తెలుపు, గోల్డెన్ కలరులోను
మూరత్ పేక ఖండువా, తెలుపు గోల్డెన్ కలరులోను
జపాన్ పట్టు ఖండువా తెలుపు
మూరత్ పట్టు తలగుడ్డ, తెలుపు గోల్డెన్ కలరులోను
మూరత్ పేక తలగుడ్డ, తెలుపు, గోల్డెన్ కలరులోను
జపాన్ పట్టు తలగుడ్డ, తెలుపు.
జపాన్ పట్టు కోటుగుడ్డ, తెలుపు.

ముప్పన సోమరాజు, పెద్దాపర, గోదావరిజిల్లా.

మోహినీతైలము.

5 తులముల నూనె గల సీసా 1-కి 0-12-0. వి. పి. చార్జి వేటు.

(స్త్రీ) పురుషులు వాడుటకు ఉపయోగమైనది. ఇది మనోహరత్రయము విద్యార్థులు, స్త్రీకన్య, ఉద్యోగియు మొదలగువారికి సుఖనిద్ర నిచ్చి విశ్రాంతిని కలుగజేయును. మందల మోహలావణ్యములకు ప్రాశస్త్య కురులను సాహసముగ పెంచి కాపాడగలదు. ఇది వెండ్రుకలకు నిగనిగలాడునట్టి సహజమైనవల్ల విరంగకలిగించి శరీరమునకు చలువబుట్టించి, మెదడుకు శ్రోత్రస్థానమునూ, మనోహరమైన సువాసనగలిగియుండును. ఈమోహినీ తైలము అనేక సువాసనగల వస్తువులతో నూతనముగా తయారు చేయబడియున్నది. తలయందును వెండ్రుకలందును పురుగులను నశింపజేయునట్లు చేసి మోహిణీతైలము.

అమృతాంజనం డిపో, 6, తంబు శెట్టిపేట, మదరాసు

కుంకుమపువ్వు

వ్యవస్థాపక నిర్మాణము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్యమార్గమున గమనింపుడు. కరస్పాక్ డెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ.
(53) 21, హమ్మంపేటి, బాంబాయి

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.

గంభీర:—గా. హరిశర్వోత్తమరావు, ఎం. పి.

శైలినుభవము, కథలు చదివినట్లు చదువుకొనవచ్చును. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని అన్ని జాతులలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయబడినవి. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రు. 2-0-0 అంచెకూలి లేదు. ప్రవేశరుసుము లేదు.

విద్యమయ వ పరిశోధన ని కీ గా గంభీరము

అమృతాంజనం డిపో — ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము,
(21) 145, కాపిటి, మదరాసు 65, బాంబాయి